

Commissie voor Justitie

van

WOENSDAG 28 JANUARI 2026

Namiddag

Commission de la Justice

du

MERCREDI 28 JANVIER 2026

Après-midi

Le développement des questions et interpellations commence à 16 h 28. La réunion est présidée par M. Ismaël Nuino.

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 16.28 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Ismaël Nuino.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

De teksten die cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

01 **Samengevoegde interpellatie en vraag van**

- Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het jaarverslag van de Veiligheid van de Staat" (56000218I)

- Sophie De Wit aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het Intelligence Report van de Veiligheid van de Staat" (56012705C)

01 **Interpellation et question jointes de**

- Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le rapport annuel de la Sûreté de l'État" (56000218I)

- Sophie De Wit à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'Intelligence Report de la Sûreté de l'État" (56012705C)

01.01 **Alexander Van Hoecke** (VB): Mevrouw de minister, de Veiligheid van de Staat (VSSE) waarschuwt in haar jaarrapport opnieuw voor een aantal bedreigingen. De eerste, gekende dreiging uit Rusland is al sinds de start van de oorlog in Oekraïne toegenomen. In dat verband duikt in het rapport het begrip "wegwerpagenten" op, zijnde individuen die voor buitenlandse mogendheden werken en worden betaald om specifieke sabotageopdrachten uit te voeren, een soort van freelance sabotage. De VSSE wijst erop dat ons land tot nu toe van grote sabotageacties gespaard is gebleven, maar waarschuwt dat de opdrachten voor wegwerpagenten mogelijk in escalerende lijn gaan.

Het tweede onderdeel is weinig verrassend. De VSSE wijst erop dat het links-extremisme in 2025 is toegenomen. Dat mag niemand verbazen, wetende hoe vorig jaar verschillende betogingen werden aangewend door extreemlinkse organisaties zoals Secours Rouge en antifa om vandalisme en geweld te organiseren. De betogingen waren meestal zeer legitiem, maar extreemlinkse organisaties wendden ze aan om zoveel mogelijk schade aan te richten. Op Telegramkanalen wisselen die organisaties tips uit om onder de radar te blijven en suggesties over wat te doen als men wordt gearresteerd. Wat vooral heel gevaarlijk is en wat ik in de plenaire vergadering ook al heb gezegd, is dat locaties worden gedeeld van politieagenten. Rekening houdend met het standpunt van die organisaties over iedereen die een functie uitoefent om de openbare orde te garanderen, is dat levensgevaarlijk.

Het derde onderdeel is het belangrijkste, ook volgens de VSSE. Het betreft de jihadistische dreiging, die bijzonder verontrustend blijft. De VSSE benadrukt dat die terreurdreiging allesbehalve verdwenen is. Dat zou iedereen ten volle moeten beseffen. Net zoals vorig jaar waarschuwt ze in het bijzonder voor *lone actors* en kleine terreurcellen. Terreurverdachten worden alsmear jonger, wat zeer verontrustend is. Maar liefst een derde van de dossiers betreft minderjarigen. De jongste verdachten zijn amper 12 jaar oud. Het conflict in Gaza en onlinepropaganda daarover voeden dat fenomeen. Dat is duidelijk te zien in de cijfers.

Ook niet onbelangrijk, en hier in het land wat onderbelicht gebleven: in december heeft IS nog een oproep in haar magazine gelanceerd om in België aanslagen tegen Joden en christenen te plegen.

Mevrouw de minister, ik heb hierover de volgende vragen.

Ten eerste, wat is uw visie op het verontrustende rapport van de Veiligheid van de Staat?

Ten tweede, volgens de Veiligheid van de Staat is België tot nu toe van grote sabotageacties gespaard gebleven. Zijn er beperktere sabotageacties bij de Veiligheid van de Staat bekend? Zo ja, om hoeveel gevallen gaat het en kunt u daarbij wat meer context geven? Ik begrijp uiteraard dat u geen details kunt geven, maar het is wel belangrijk om te weten hoe groot het probleem is.

Ten derde, werden er personen in verdenking gesteld naar aanleiding van zulke sabotageacties in opdracht van een buitenlandse mogendheid? Zo ja, hoeveel en voor welke feiten?

Ten vierde, wat onderneemt u in samenspraak met uw collega's in de regering om de opmars van extreemlinks geweld tegen te gaan?

Ten vijfde, zijn er naar aanleiding van de oproep van IS in december specifieke dreigingen naar voren gekomen? Kunt u dat toelichten?

Ten zesde, hoe verloopt de uitwisseling van gegevens tussen het federaal parket en de lokale parketten in dossiers met minderjarige terreurverdachten? Zijn er bepaalde knelpunten die moeten worden weggewerkt? Hoe zult u daaraan tegemoetkomen?

Ten zevende, gelet op het feit dat een derde van de terreurverdachten minderjarig is, lijkt het aangewezen – zelfs noodzakelijk – dat u overleg pleegt met uw Vlaamse collega Zuhail Demir. Er dringt zich ook een verstrenging van het jeugddelinquentierecht op. Hebt u sinds uw aantreden al overlegd met uw collega in de Vlaamse regering? Zo ja, wanneer? Wat werd er toen besproken of beslist? Zo neen, zult u nog een overleg inplannen?

01.02 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar de schriftelijke versie van mijn vraag.

Naar aanleiding van mijn mondelinge vraag in deze commissie vorig jaar over het Intelligence Rapport van de Veiligheid van de Staat (VSSE) voor het jaar 2024 waarbij u inging op hybride dreigingen, radicalisering bij minderjarigen, buitenlandse inmenging, de beschikbare capaciteit en internationale samenwerking, wens ik vandaag voort te bouwen op uw toenmalige antwoorden in het licht van het recentste Intelligence Report van de VSSE voor het jaar 2025.

Het Intelligence Report 2025 van de VSSE, dat recent bekend werd gemaakt, schetst opnieuw een bijzonder zorgwekkend en complex dreigingsbeeld voor België. Het rapport wijst op een verdere toename van hybride dreigingen door buitenlandse staten, waaronder spionage, inmenging, cyberaanvallen en desinformatiecampagnes, maar ook op aanhoudende risico's inzake terrorisme, radicalisering bij minderjarigen, extremisme en de staatsondermijnende impact van georganiseerde criminaliteit.

Ik heb volgende vragen:

Wat is uw reactie op het nieuwe zorgwekkende rapport van de VSSE?

Welke concrete justitiële maatregelen zijn sinds uw antwoorden van vorig jaar, gebaseerd op het toenmalige Intelligence Report, effectief genomen om hybride dreigingen beter te detecteren en op te volgen en welke bijkomende aanpassingen acht u noodzakelijk in het licht van het recentste rapport?

Welke concrete stappen zijn sinds uw antwoorden van vorig jaar, gebaseerd op het toenmalige Intelligence Report, binnen Justitie reeds genomen om de ketenaanpak inzake radicalisering bij minderjarigen te versterken?

Welke opvolging is binnen Justitie sinds het Intelligence Rapport 2024 gegeven aan de vaststellingen over buitenlandse inmenging en op welke punten verschilt de aanpak vandaag van die ten tijde van het vorige Intelligence Report?

Welke bijkomende aanwervingen of capaciteitsversterkingen binnen de Veiligheid van de Staat werden in de loop van 2025 gerealiseerd?

01.03 Minister **Annelies Verlinden**: Collega's, sta mij toe eerst te verwijzen naar mijn tussenkomst in de plenaire vergadering van 15 januari, waarbij ik ook al antwoordde op gelijkaardige vragen.

Aansluitend licht ik graag nog het volgende toe. In het jaarverslag van de Veiligheid van de Staat wordt teruggeblikt op de dreigingen van het afgelopen jaar 2025 en worden ook de uitdagingen voor de toekomst belicht. De geopolitieke context vertaalt zich in hybride dreigingen, gaande van spionage tot cyberoperaties. Onze diensten volgen die dreigingen op de voet en delen informatie waar nodig en waar mogelijk, om zo te kunnen anticiperen op potentiële incidenten. Zoals geduid in het verslag, is de terroristische dreiging niet verdwenen, zoals helaas ook nog bleek uit de recente aanslag in Bondi Beach in Australië. De conflicten in het Midden-Oosten blijven daarbij een voedingsbodem voor radicalisering. Waakzaamheid blijft dus geboden en onze inlichtingen- en veiligheidsdiensten spelen kort op de bal. De strijd tegen extremisme in al zijn vormen is een prioriteit, waarbij de diensten ook actie ondernemen om elke aantasting van de vrijheid van meningsuiting in het politieke debat te voorkomen. Ik geloof er wel degelijk in dat die strijd een taak is van de hele samenleving, waarbij iedereen waakzaam en weerbaar moet zijn, omdat we allemaal deel uitmaken van de veiligheidsketen.

Verder blijkt uit het verslag dat de polarisatie in de samenleving extremistische bewegingen, zowel linkse als rechtse, versterkt. Ten slotte vormt de georganiseerde misdaad een steeds grotere veiligheidsuitdaging. Criminele organisaties zetten steeds vaker minderjarigen in en proberen de samenleving te destabiliseren door corruptie, intimidatie van ambtenaren of door in legale structuren te infiltreren.

De Veiligheid van de Staat zet extra in op partnerschappen, aangezien dreigingen in kaart kunnen worden gebracht en beheerst dankzij informatie-uitwisseling en gezamenlijke analyse. Voor onze veiligheid is het cruciaal dat we onze inlichtingen- en veiligheidsdiensten blijven versterken. Zoals ik vorige week tijdens de plenaire vergadering onderstreepte, heb ik geïnvesteerd in de technologische capaciteit van de VSSE en zal ik binnenkort een wetsontwerp indienen om ook haar juridische arsenaal uit te breiden. We moeten immers alles inzetten om dreigingen voor te zijn.

Wat betreft maatregelen om hybride dreigingen te detecteren, kan ik enerzijds melden dat we beschikken over het coördinatieplatform van het Coördinatiecomité Inlichtingen en Veiligheid om de bewustmaking inzake hybride dreigingen te vergroten en de algemene weerbaarheid te versterken. Dat platform wordt voorgezeten door het Nationaal Crisiscentrum (NCCN). Anderzijds is het belangrijk te weten dat hybride dreigingen erg divers zijn. Voor elk relevant domein bestaan er al meerdere operationele, thematische en interdepartementale structuren, of zijn die verder in uitbouw. Zo zijn er initiatieven rond onder meer desinformatie, maritieme veiligheid, spionage, inmenging, sabotage en andere fenomenen.

Wat sabotage betreft, heeft de VSSE tot op heden geen grote sabotageacties op Belgisch grondgebied vastgesteld, zoals vermeld in het jaarverslag. Er zijn dan ook geen dossiers bij het federaal parket waarin personen in verdenking zijn gesteld met betrekking tot sabotageacties uitgevoerd door buitenlandse mogendheden.

Wat uw vragen over extreemlinks geweld betreft, maakt het gemeenschappelijke platform van de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid (ADIV) en de VSSE voor de strijd tegen extremisme en terrorisme gebruik van de term links-extremisme om het fenomeen van extreemlinks geweld te beschrijven. In het kader van hun bevoegdheden informeert dat platform over de activiteiten van personen of groeperingen die een mogelijke dreiging vormen. Deze personen en groeperingen maken ook het voorwerp uit van regelmatig overleg binnen de bestaande structuren van de Strategie T.E.R. en zijn opgenomen in de Gemeenschappelijke Gegevensbank (GGB) T.E.R., indien ze aan de criteria van de wet beantwoorden.

Het radicaliseringsproces, zeker bij jongeren, speelt zich voor een groot deel online af. Sensibilisering is daarom een belangrijk aandachtspunt. Zo heeft het OCAD onder meer inzake gewelddadig nihilisme sensibiliseringsinitiatieven opgestart bij de partners, met het oog op het waarschuwen en informeren over deze ideologie. Daarnaast heeft het OCAD ingezet op het sensibiliseren van partners uit de

jeugdsector, onder meer door deel te nemen aan een nieuwe omzendbrief van de Franse Gemeenschap over polarisatie en radicalisering in het schoolmilieu.

Het agentschap Opgroeien is ook een partner van de GGB T.E.R. en wisselt daarom informatie uit met betrekking tot de minderjarigen die daarin zijn opgenomen. In dit kader heeft het OCAD een protocol afgesloten met het Vlaamse agentschap om zijn dreigingsevaluaties te kunnen voeden voor de minderjarigen die in de GGB T.E.R. zijn opgenomen.

De uitwisseling van gegevens tussen het federaal parket en de lokale parketten in dossiers met minderjarige terreurverdachten verloopt via de JIC-JDC-procedure (Joint Intelligence Centre – Joint Decision Centre). Die procedure verplicht alle partnerdiensten om bijeen te komen op basis van alle nieuwe informatie over terrorisme, ongeacht of die betrekking heeft op een meerderjarige of een minderjarige. De uitwisseling van informatie tussen de lokale parketten en het federaal parket verloopt volledig en snel. Naast de veiligheidsopvolging is het, wanneer het om minderjarigen gaat, essentieel om ook in te zetten op preventie en om partners zoals zorgverleners in de geestelijke gezondheidszorg te betrekken bij de aanpak, zoals beschreven in de Strategie T.E.R., waaronder hun deelname aan de LVC-R.

Overigens kan worden vastgesteld dat er sprake is van een zekere stabilisatie, zowel wat betreft het aantal dreigingsmeldingen afkomstig van minderjarigen als het aantal minderjarigen opgenomen in de GGB T.E.R.

De dreiging van IS, die in het nummer 526 van *Al-Naba* van 18 december expliciet tegen België werd geuit, werd later door andere kanalen van IS overgenomen. Dat heeft uiteraard geleid tot een verhoogde waakzaamheid van het platform ten aanzien van mogelijke acties van IS-sympathisanten tegen ons land. Tot op heden zijn geen specifieke dreigingen in verband met deze publicatie vastgesteld.

Tot slot, wat betreft de laatste twee vragen van mevrouw De Wit, in 2025 bleef het personeelskader van de VSSE stabiel net onder de 1.000 personeelsleden, na de grote aanwervingsgolf die in 2021 werd ingezet. Er werden in 2025 uiteraard wel nieuwe aanwervingen gedaan, onder meer heel gespecialiseerde profielen voor de Nationale Veiligheidsoverheid.

De nieuwe strafbaarstellingen rond spionage en inmenging hebben de manier van samenwerking met politie en parket meer operationeel en gericht gemaakt. Naast de strafbaarstellingen zet de VSSE ook blijvend in op bewustwordingscampagnes bij potentiële doelgroepen van spionage en inmenging, zowel bij het Belgische doelpubliek, als ook bij de Europese instellingen in ons land. De VSSE doet dus alles wat kan en mogelijk is om dreigingen zo goed mogelijk op te volgen en informatie te delen met de relevante partnerdiensten.

01.04 Alexander Van Hoecke (VB): Mevrouw de minister, ik denk dat het voor iedereen duidelijk moet zijn dat het niet één zwaard van Damocles is dat ons boven het hoofd hangt, maar wel meerdere. We hebben de jihadistische dreiging en een steeds agressiever wordende dreiging van buitenlandse mogendheden.

Wat mij nog het meest blijft verontrusten, is die jihadistische dreiging, vooral omdat we daar een verontrustende evolutie zien met die minderjarigen. Er is bijvoorbeeld een jonge verdachte van amper 12 jaar en een derde van de terrorismedossiers gaat over minderjarigen. Dat is echt een heel groot probleem.

Ik heb in uw antwoord niets gehoord over de verdere opvolging met de Vlaamse regering, met de deelstaten, maar u mag mij gerust verbeteren als ik mij vergis. Dat is immers een heel belangrijke bevoegdheid. Als een op drie terrorismedossiers betrekking heeft op minderjarigen, dan moet daarop echt worden gefocust, want dat zijn geen uitzonderingen. Wat doen we in de praktijk met een twaalfjarige terreurverdachte? Hoe wordt die opgevolgd?

Ik wil erop aandringen dat u met de Vlaamse regering en met uw collega's in gesprek gaat en zoekt naar een aanpak die zo overkoepelend mogelijk is. Ik wil u ook vragen om waakzaam te blijven, want we kunnen wel doen alsof die jihadistische dreiging verdwenen is, maar dat is absoluut niet het geval. De Veiligheid van de Staat blijft jaar na jaar op diezelfde nagel kloppen. Dat is terecht, want dat is een

enorme bedreiging.

Ik hoop dat u die bedreiging ook steeds in het achterhoofd houdt en dat u, samen met andere collega's in de regering en de deelstaten, bekijkt wat we kunnen ondernemen om het jeugddelinquentierecht eventueel aan te passen, zodat we ons kunnen wapenen tegen het feit dat vandaag al een op de drie terreurdossiers minderjarigen betreft. Als we bovendien zien welke propaganda er allemaal online wordt verspreid en hoe die propaganda minderjarigen viseert, denk ik dat dat cijfer in de toekomst nog zou kunnen stijgen.

01.05 **Sophie De Wit** (N-VA): Ik bedank de minister voor haar antwoord.

Moties **Motions**

De **voorzitter**: Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion, les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Alexander Van Hoecke en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellatie van heer Alexander Van Hoecke

en het antwoord van de minister van Justitie, belast met de Noordzee,

- gelet op het recentste jaarrapport van de Veiligheid van de Staat, waarin wordt gewezen op een toegenomen dreiging door buitenlandse inmenging, extremistisch geweld en jihadistisch terrorisme;
 - gelet op de vaststelling dat België tot op heden gespaard bleef van grootschalige sabotage, maar dat de Veiligheid van de Staat expliciet waarschuwt voor een escalatie van opdrachten aan zogeheten "wegwerpagenten";
 - gelet op de vaststelling dat links-extremistische organisaties manifestaties en protestacties aanwenden voor het organiseren van vandalisme en geweld, en daarbij gebruikmaken van digitale kanalen om politiediensten te omzeilen;
 - gelet op de aanhoudend ernstige jihadistische dreiging, met een zorgwekkende toename van minderjarige terreurverdachten en een groeiend fenomeen van *lone actors*;
 - gelet op de expliciete oproepen van Islamitische Staat om in België aanslagen te plegen tegen Joodse en christelijke doelwitten;
 - overwegende dat de bescherming van de nationale veiligheid en de openbare orde tot de kerntaken van de federale overheid behoort;
 - overwegende dat buitenlandse inmenging, sabotage en spionage een directe bedreiging vormen voor de soevereiniteit, infrastructuur en veiligheid van ons land;
 - overwegende dat elke vorm van extremistisch geweld, ongeacht de ideologische oorsprong, met dezelfde vastberadenheid moet worden bestreden;
 - overwegende dat de aanwezigheid van minderjarigen in terreurdossiers wijst op ernstige structurele problemen inzake radicalisering, opvolging en repressie;
 - overwegende dat een efficiënte aanpak van terrorisme en extremisme een nauwe samenwerking vereist tussen federale en deelstatelijke overheden, Justitie, veiligheidsdiensten en parketten;
- vraagt de regering
- om de opsporing, opvolging en vervolging van sabotage in opdracht van buitenlandse mogendheden te intensiveren en daarbij de beschikbare middelen voor de veiligheidsdiensten structureel te versterken;
 - om, in overleg met Justitie en het federaal parket, de informatie-uitwisseling met lokale parketten in terreurdossiers met minderjarigen te evalueren en te verbeteren, en eventuele knelpunten structureel weg te werken;
 - om dringend overleg te plegen met de Vlaamse regering over het jeugddelinquentierecht, met het oog op een verstrenging en actualisering ervan voor zware feiten zoals terrorisme en deelname aan terroristische activiteiten;
 - om specifieke beschermingsmaatregelen te nemen voor potentieel geviseerde gemeenschappen en infrastructuur, in het bijzonder naar aanleiding van expliciete dreigingsoproepen door terroristische organisaties."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Alexander Van Hoecke et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu l'interpellation de M. Alexander Van Hoecke

et la réponse de la ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord,

- compte tenu du dernier rapport de la Sûreté de l'État, dans lequel celle-ci fait état d'une menace accrue en matière d'ingérence étrangère, de violences extrémistes et de terrorisme djihadiste;
- compte tenu de la constatation que la Belgique a été jusqu'à présent épargnée par des actes de sabotage de grande ampleur, mais que la Sûreté de l'État met explicitement en garde contre une escalade dans les missions confiées à des agents "jetables";
- compte tenu de la constatation que des organisations d'extrême gauche profitent de manifestations et d'actions de protestation pour se livrer à des actes de vandalisme et de violence, en utilisant pour ce faire des canaux numériques visant à contourner les dispositifs policiers;
- compte tenu de la menace djihadiste grave et persistante qui s'accompagne d'une augmentation inquiétante du nombre d'individus mineurs suspectés de terrorisme et d'une croissance de l'importance du phénomène des acteurs isolés;
- compte tenu des appels explicites de l'État islamique à commettre des attentats contre des cibles juives et chrétiennes en Belgique;
- considérant que la protection de la sécurité nationale et de l'ordre public font partie des missions de base de l'État fédéral;
- considérant que les actes d'ingérence étrangère, de sabotage et d'espionnage constituent une menace directe de la souveraineté, des infrastructures et de la sécurité de notre pays;
- considérant que toute forme de violence extrémiste, quelle que soit son origine idéologique, doit être combattue avec une même détermination;
- considérant que la présence de mineurs dans des dossiers de terrorisme est un indice de problèmes structurels graves en matière de radicalisation, de suivi et de répression;
- considérant qu'une lutte efficace contre le terrorisme et l'extrémisme requiert une collaboration étroite entre les autorités fédérales et les entités fédérées, la justice, les services de sécurité et les parquets; demande au gouvernement
- d'intensifier la recherche et le suivi des actes de sabotage réalisés pour le compte de puissances étrangères ainsi que les poursuites engagées dans ce cadre, tout en renforçant structurellement les moyens mis à la disposition des services de sécurité;
- d'évaluer et d'améliorer l'échange d'informations avec les parquets locaux dans les dossiers de terrorisme impliquant des mineurs, en concertation avec la Justice et le parquet fédéral, et d'éliminer structurellement les obstacles éventuels;
- de se concerter d'urgence avec le gouvernement flamand au sujet du droit applicable en matière de délinquance juvénile, en vue de le durcir et de l'actualiser pour les faits graves tels que le terrorisme et la participation à des activités terroristes;
- de prendre des mesures spécifiques de protection à l'égard des communautés et des infrastructures potentiellement visées, en particulier à la suite de menaces explicites exprimées par des organisations terroristes."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Steven Matheï.

Une motion pure et simple a été déposée par M. Steven Matheï.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

02 **Samengevoegde vragen van**

- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het gebrekkige functioneren van JustCase" (56012520C)
- Julien Ribauda aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "JustCase" (56012522C)
- Ortwin Depoortere aan Bernard Quintin (Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Beliris) over "Het falende JustCase-systeem en de geseinde criminelen" (56012536C)
- Kristien Van Vaerenbergh aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het gebrekkige functioneren van JustCase" (56012552C)
- Maaïke De Vreese aan Bernard Quintin (Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Beliris) over "De impact van het falende JustCase-systeem op de politiewerking" (56012558C)
- Pierre Jadoul aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De problemen met JustCase" (56012953C)

02 **Questions jointes de**

- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les ratés dans le fonctionnement de JustCase" (56012520C)
- Julien Ribauda à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "JustCase" (56012522C)
- Ortwin Depoortere à Bernard Quintin (Sécurité et Intérieur, chargé de Beliris) sur "Les failles du système JustCase et les criminels signalés" (56012536C)
- Kristien Van Vaerenbergh à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les ratés dans le fonctionnement de JustCase" (56012552C)
- Maaïke De Vreese à Bernard Quintin (Sécurité et Intérieur, chargé de Beliris) sur "L'incidence des failles du système JustCase sur le fonctionnement de la police" (56012558C)
- Pierre Jadoul à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les problèmes liés à JustCase" (56012953C)

02.01 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, op 12 november 2025 deed u een bijzonder triomfalistische aankondiging over JustCase. U zei: "Zo verbeteren we niet alleen de kwaliteit van de dagelijkse werking, maar ook de veiligheid van de juridische procedures." Niet dus. Criminelen staan geseind, maar de politie weet het niet. Stalkers krijgen een contactverbod, maar het slachtoffer wordt niet geïnformeerd. Dossiers en pv's verdwijnen. Het is blijkbaar dagelijkse kost.

Dat JustCase een puinhoop is, wordt ook bevestigd door de magistratuur. De voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg in Brussel stelt: "De vrees dat er ongelukken gaan gebeuren, is reëel. Dat iemand per vergissing vrijgelaten wordt omdat het dossier niet volledig is of omdat een termijn of procedure niet is nageleefd, de vraag is niet of het gaat gebeuren, de vraag is wanneer."

Ook het College van procureurs-generaal is kritisch: "Het systeem onder de huidige vorm houdt grote risico's in waarvoor we vooraf gewaarschuwd hebben en veroorzaakt bovendien grote moeilijkheden bij de opvolging van in vrijheid gestelde veroordeelden. Magistraten en medewerkers op het terrein die ermee moeten werken, stellen alles in het werk om hun taak correct te blijven uitvoeren, vaak met extra inspanningen en een verhoogde werklust."

Mevrouw de minister, gezien de vernietigende kritiek, geuit door verschillende actoren binnen Justitie, kan het niet anders dan dat u al geruime tijd op de hoogte bent van het niet naar behoren functioneren van het project JustCase, dat 40 miljoen euro heeft gekost.

Ik heb daarover een aantal vragen.

Ten eerste, u stelde dat u de signalen ernstig zou nemen, maar wat hebt u in concreto reeds ondernomen om tegemoet te komen aan de talrijke kritieken die door de actoren binnen Justitie worden geformuleerd over het bijzonder gebrekkige functioneren van JustCase?

Ten tweede, welke stappen zult u met hoogdringendheid en vanaf nu ondernemen om ervoor te zorgen dat zich geen drama's voordoen door het niet functioneren van dat computersysteem?

Ten derde, de problemen zijn talrijk en naar alle waarschijnlijkheid niet oplosbaar op korte termijn. Zijn er alternatieve systemen of werkmethoden die de actoren binnen Justitie in de tussentijd moeten

toepassen in afwachting van het herstel van het computersysteem? Zo niet, hoe kunt u garanderen dat zich geen ongevallen zullen voordoen?

Ten vierde, binnen welke termijn kan een oplossing worden gevonden? Hoe hoog schat u de kosten en werd dat al gebudgetteerd?

02.02 Julien Ribaud (PVDA-PTB): *Madame la ministre, plusieurs témoignages font état de difficultés importantes dans l'utilisation du système JustCase, mis en service en novembre dernier dans le cadre de la numérisation de la Justice.*

De nombreux agents doivent recourir à des procédures parallèles pour sécuriser leur travail, témoignant d'un manque de confiance dans la fiabilité du système. Ces difficultés soulèvent des risques non négligeables pour la sécurité juridique et la protection des personnes, certains acteurs craignant des erreurs dans le suivi ou la libération de personnes.

Ces constats interviennent alors que JustCase représente un investissement public d'environ 40 millions d'euros.

Dans ce contexte, Madame la ministre, je souhaite vous poser les questions suivantes:

Quels sont, à ce jour, les dysfonctionnements formellement identifiés par vos services et signalés par les utilisateurs?

Quelles mesures correctrices concrètes ont été mises en œuvre ou sont en cours pour garantir la fiabilité et la sécurité du système?

Disposez-vous d'un calendrier précis pour la stabilisation complète de JustCase et la suppression progressive des procédures parallèles utilisées par précaution?

Tant que ces canaux parallèles restent nécessaires, quelles garanties assurent la conservation, la traçabilité et l'intégration ultérieure de toutes les pièces et décisions, afin de garantir des dossiers complets?

Quels enseignements tirez-vous de ces difficultés, au regard des travaux antérieurs de la Cour des comptes, pour éviter que des problèmes similaires se reproduisent?

Par ailleurs, le déploiement de JustCase soulevait des inquiétudes au sein de la magistrature, notamment en matière de souveraineté numérique, dépendance technologique et protection des données, en raison du rôle central joué par Microsoft. Vous indiquiez alors que "le risque zéro n'existe pas, mais qu'il est identifié et surveillé". Comment ce risque est-il concrètement monitoré aujourd'hui?

02.03 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Ik verwijs naar de schriftelijke versie van mijn vraag.

Uit recente mediaberichtgeving blijkt dat het digitale dossierbeheersysteem JustCase, waarvoor intussen een investering van om en bij de 40 miljoen euro werd voorzien, ernstige structurele tekortkomingen vertoont. Essentiële gerechtelijke informatie zoals voorwaarden bij vrijlating, contact- en straatverboden en vonnissen blijkt niet systematisch beschikbaar of verdwijnt zelfs volledig uit het systeem.

Nochtans werd JustCase door de minister zelf voorgesteld als een instrument dat de kwaliteit van de justitiële werking moest verbeteren en vooral de veiligheid van procedures en van burgers moest versterken. Vandaag getuigen magistraten, griffiers, gevangenisdirecteurs en justitieassistenten echter dat zij noodgedwongen werken met parallelle informele communicatiekanalen, wat niet alleen inefficiënt is maar ook fundamentele vragen oproept over verantwoordelijkheid en rechtszekerheid.

In dat verband heb ik volgende vragen:

Hoe beoordeelt u vandaag de betrouwbaarheid van JustCase voor het beheer van kritieke gerechtelijke informatie, in het bijzonder wanneer die informatie rechtstreeks verband houdt met publieke veiligheid en slachtofferbescherming?

Acht u het aanvaardbaar dat de correcte opvolging van voorwaarden, verbodsbepalingen en signaleringen momenteel in belangrijke mate afhankelijk is van manuele controles en individuele waakzaamheid van medewerkers op het terrein? Zo neen, welke structurele ingrepen zijn noodzakelijk?

Kan u aangeven of er reeds concrete gevallen zijn vastgesteld waarbij JustCase-fouten hebben geleid tot een foutieve beslissing inzake vrijlating, toezicht of voorwaarden, en hoe deze gevallen zijn opgevolgd?

Welke kwaliteitscontroles, risicoanalyses of audits werden uitgevoerd sinds de ingebruikname van JustCase, en welke conclusies heeft de minister daaruit getrokken?

Hoe verantwoordt de minister de reeds gemaakte en geplande uitgaven voor JustCase in het licht van de huidige werking, en wordt overwogen om verdere investeringen afhankelijk te maken van aantoonbare verbeteringen in betrouwbaarheid en veiligheid?

Welke concrete timing en garanties kan de minister geven dat JustCase op korte termijn effectief functioneert als een betrouwbaar en veilig kernsysteem, zonder dat medewerkers verplicht blijven te werken met parallelle noodoplossingen?

02.04 **Pierre Jadoul** (MR): *Le système informatique "JustCase", lancé en novembre dernier dans le cadre de la numérisation de la Justice, rencontre déjà de nombreux problèmes si l'on en croit les acteurs de terrain.*

Ce nouvel outil avait pour ambition de moderniser la gestion des dossiers judiciaires, de permettre de traiter les documents plus rapidement, et de rendre les procédures juridiques plus efficaces et plus fluides.

Cependant, plusieurs sources, dont notamment le Collège des procureurs généraux, pointent des ratés : criminels signalés sans que la police soit informée, dossiers et procès-verbaux qui disparaissent, victimes non prévenues concernant leur dossier...

Madame la ministre

- Vous avez annoncé dans la presse prendre le problème au sérieux et suivre de près la situation. Pouvez-vous aujourd'hui nous éclairer sur la situation précise liée à JustCase? Quels problèmes sont rencontrés par les utilisateurs? À quoi sont dus ces problèmes?

- Que faites-vous, avec le SPF Justice, pour améliorer la situation et éviter ces ratés? Quelles mesures concrètes envisagez-vous de prendre?

- Pouvez-vous par ailleurs dresser un état des priorités et des échéances dans le cadre de la numérisation de la Justice?

02.05 **Minister Annelies Verlinden**: *Collega's, uiteraard nemen we de signalen over JustCase zeer ernstig. De veiligheid van de burgers en de correcte werking van ons rechtssysteem staan altijd voorop.*

*Laat me eerst enkele cruciale nuances aanbrengen bij de berichtgeving. JustCase is inderdaad sinds november operationeel, omdat werd aangegeven dat het noodzakelijk was om over te gaan tot de lancering van de tool. Het systeem wordt dagelijks gebruikt door meer dan 5.000 medewerkers in strafuitvoeringsrechtbanken, parketten, justitiehuzen en gevangenissen. Het systeem vervangt tientallen verouderde applicaties die technisch *end of life* waren en niet langer voldeden aan moderne eisen. Het is een belangrijke stap in de digitalisering van Justitie, waaraan ook de komende maanden nog hard verder moet worden gewerkt, zoals eerder aangekondigd.*

De lancering kent inderdaad te veel kinderziektes en dat ondanks het feit dat de eindgebruikers van bij de aanvang betrokken werden en hun vertegenwoordigers de lancering van JustCase hebben goedgekeurd, en ook ondanks mijn vragen of na herhaald uitstel alles onder controle was, conform de vooropgestelde doelstellingen.

De technische moeilijkheden werden bij de aanvang van het project in 2022 klaarblijkelijk onderschat, met name de datamigratie en het notificatiesysteem, alsook de complexiteit van de overgang van papier en oude systemen naar een moderne, datagedreven werking.

Het systeem werkt en duizenden dossiers worden dagelijks verwerkt, maar de technische kinderziektes zijn ernstiger dan verwacht. De nieuwe datagedreven aanpak maakt ook fouten en inconsistenties zichtbaar die vroeger mogelijk verborgen bleven. Dat is frustrerend tijdens de overgang, maar op termijn essentieel voor de betrouwbaarheid en de rechtszekerheid van de systemen.

Dan kom ik tot de specifieke vraag rond de seiningen en de politie. JustCase heeft geen link met de Algemene Nationale Gegevensbank van de politie. Seiningen verlopen via I+Belgium, net zoals voor de komst van JustCase.

We werken concreet aan de volgende oplossingen.

Ten eerste, we volgen de dagelijkse vergaderingen met betrekking tot de veiligheidskritieke problemen op.

Ten tweede worden parallelle communicatiekanalen voor kritieke informatie, zoals mandateringen en slachtofferinformatie, voorzien tot het systeem volledig stabiel is.

Ten derde is er intensieve *on-site* hulp en zijn er dagelijks technische updates.

Ten vierde zijn er multidisciplinaire werkgroepen rond datakwaliteit, gebruiksvriendelijkheid en businessanalyse.

Ten slotte is intussen ook een crisismanager op het project gezet om de verschillende problemen en de communicatie nog beter te stroomlijnen en te prioriteren, in samenspraak met de voorzitters van de colleges en de FOD Justitie, die allemaal nauw betrokken zijn.

La semaine dernière, j'ai à nouveau convoqué le SPF Justice, le Collège des cours et tribunaux et le Collège du ministère public pour une réunion d'urgence afin de convenir de mesures concrètes, de clarifier les responsabilités et de formaliser les solutions alternatives internes en matière de sécurité.

Monsieur Ribaudou, concernant la question sur les risques Microsoft, je renvoie à ma réponse antérieure à ce sujet.

En ce qui concerne le calendrier et les coûts, nous travaillons dans le cadre d'un prix contractuel fixé pour le résultat, une obligation de résultat financée par des fonds européens FRR. Il n'y a pas de coût supplémentaire, la stabilisation se fait par phase et nous prévoyons d'autres améliorations significatives dans les semaines à venir.

Tot slot wil ik zeker de magistraten, de griffiers, de justitieassistenten, het gevangenispersoneel en onze centrale diensten bedanken voor hun harde werk en inzet om fouten te voorkomen en het systeem verder te verbeteren. Hun inzet is cruciaal en wordt gewaardeerd. De digitalisering van justitie is geen luxe, maar een noodzaak. Terugkeren naar oude systemen is geen optie. Die zijn technisch op het einde van hun levensduur gekomen en de data zijn gemigreerd. Er zijn bepaalde keuzes gemaakt in het verleden met instemming van de rechterlijke orde. We moeten nu doorgaan, maar met volledige aandacht voor de veiligheid en voor de mensen die ermee werken.

Monsieur Jadoul, en ce qui concerne votre dernière question, je vous renvoie à ma réponse à la question écrite n° 613 de Mme Van Vaerenbergh

02.06 **Marijke Dillen** (VB): Dank u voor uw antwoord, mevrouw de minister.

We weten allemaal dat dit systeem het verouderde systeem vervangt en dat er kinderziektes zijn. Ik wil een zeker begrip opbrengen voor het feit dat er kleine kinderziektes zijn, maar het gaat hier over zeer ernstige problemen, zoals blijkt uit de waarschuwingen van onder meer het College van procureurs-generaal en de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank in Brussel. Het is bijzonder verontrustend dat men zegt dat de vrees voor ongelukken reëel is. De vraag is niet of het zal gebeuren, maar wanneer.

We mogen daarop toch niet wachten.

Ik dring er dan ook op aan, mevrouw de minister, dat met hoogdringendheid de nodige inspanningen worden geleverd om het systeem volledig foutvrij te maken. U zegt dat het systeem werkt, maar het systeem werkt niet, mevrouw de minister. De risico's zijn veel te groot. Ik hoop dan ook dat er nooit iets zal mislopen als gevolg van de slechte werking van dat digitale systeem.

02.07 Julien Ribaud (PVDA-PTB): Merci, madame la ministre, pour votre réponse.

On ne remet pas en cause l'idée de moderniser les infrastructures numériques de la justice, mais, comme on le lit dans la presse, la question n'est pas de savoir s'il y aura des accidents, mais quand. On parle de criminels signalés sans que la police soit informée ou d'interdictions de contact non communiquées aux victimes. C'est la réalité de terrain avec JustCase.

Nous comprenons qu'un projet d'une telle ampleur puisse connaître des ratés à son lancement mais, en l'occurrence, les conséquences dépassent la technique. Ce sont les travailleurs de la justice qui doivent compenser. Ce sont les justiciables qui risquent de subir des erreurs, et c'est l'État de droit qui est fragilisé.

Vous indiquez dans la presse qu'il faudra mieux impliquer les acteurs sur le terrain – vous le soulignez encore aujourd'hui dans votre réponse –, mais c'est effectivement le strict minimum. Nous avons pu lire dans la presse que les acteurs avaient déjà formulé des remarques avant même le lancement de JustCase, qu'elles n'avaient pas été prises en considération et que rien n'avait changé.

JustCase n'est malheureusement pas un accident isolé. D'autres projets de numérisation ont déjà échoué, avec des dizaines, voire des centaines de millions d'euros qui ont été dépensés et des citoyens qui ont dû payer la facture. Il y a un an jour pour jour, nous faisons l'audition, en cette même commission, sur le rapport de la Cour des comptes sur les grands projets de numérisation de la justice. Alors oui, l'outil peut être encore amélioré, mais aujourd'hui nous craignons vraiment qu'il ne soit pas correctement pris en main et qu'il ne réponde jamais aux besoins du terrain, comme on le voit dans d'autres dossiers tels que I-Police ou JustSign.

Madame la ministre, ce gouvernement ne peut pas continuer à dire qu'il n'y a pas d'argent et que tout le monde doit faire diète et se serrer la ceinture, et en même temps jeter des millions d'euros par la fenêtre pour des projets qui sont mal pilotés. Nous demandons une transparence totale, un suivi rigoureux et des garanties pour que la justice ait enfin des outils fiables. Nous reviendrons sur ce dossier.

02.08 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Ik dank u, mevrouw de minister, voor uw antwoord.

De digitalisering van justitie verloopt inderdaad moeilijk. Dat blijkt opnieuw uit de problemen die bij dit project opduiken. De technische kinderziekten waren groter dan aanvankelijk verwacht. Ik hoop in ieder geval dat dit snel en op een structurele manier kan worden opgelost, want het gaat om een bijzonder belangrijk project. Het houdt ook veel gevaren in. Ik hoop dat het parallelle systeem dat intussen is ontwikkeld om een extra controle uit te voeren, goed functioneert en dat er geen ongelukken zullen gebeuren. We volgen het verder op.

02.09 Pierre Jadoul (MR): Madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Je suis assez satisfait que vous ayez pris certaines initiatives et je vous en remercie. L'ampleur de la difficulté me semble avoir été prise en considération. Il est toujours facile de dire "il n'y a qu'à", comme certains qui se sont exprimés en ce sens. Nous savons que les gros projets informatiques sont difficiles à piloter. Au sein de la justice, ce n'est pas le premier à présenter des difficultés. Cela dit, je n'avais personnellement pas été entièrement convaincu par le rapport qui nous avait été présenté par la Cour des comptes voici un an. C'est toutefois un point d'attention majeur.

Il est clair que l'évolution vers la numérisation de la justice doit se poursuivre efficacement. Espérons que les ratés dans la mise en œuvre seront les moins nombreux et préjudiciables possible. En tout cas, dans votre réponse, j'ai entendu que les difficultés apparues étaient prises en charge et je vous en remercie.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 **Samengevoegde vragen van**

- **Annick Lambrecht** aan **Annelies Verlinden** (Justitie, belast met de Noordzee) over "De agressie tegen cipers en personeelsleden in de Brugse gevangenis" (56012634C)
- **Marijke Dillen** aan **Annelies Verlinden** (Justitie, belast met de Noordzee) over "De gewelddadige incidenten in de gevangenis van Brugge" (56012711C)

03 **Questions jointes de**

- **Annick Lambrecht** à **Annelies Verlinden** (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les agressions contre les gardiens et le personnel de la prison de Bruges" (56012634C)
- **Marijke Dillen** à **Annelies Verlinden** (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les incidents violents dans la prison de Bruges" (56012711C)

03.01 **Annick Lambrecht** (Vooruit): Mevrouw de minister, de directeur-generaal van het gevangeniswezen, mevrouw Steenbergen, bracht onlangs naar aanleiding van een incident een bezoek aan de Brugse gevangenis om met de cipers te praten. De topvrouw trekt aan de alarmbel na het zoveelste incident in de overbevolkte Brugse gevangenis.

De concrete aanleiding was een incident op de woensdag voorafgaand aan haar bezoek, waarbij vier cipers naar het ziekenhuis moesten na extreem agressief gedrag van een gedetineerde. Het gaat onder andere om een gekneusde oogkas, om een whiplash en nog veel meer.

De directeur-generaal begreep hun verzuchtingen, maar wees erop dat het probleem niet bij de plaatselijke directie ligt, maar wel bij de federale overheid. De directeur-generaal benadrukte dat de nationale politiek een grote verantwoordelijkheid draagt vanwege de overbevolking, die heel wat agressie met zich meebrengt. Ze stelde ook dat ze dat reeds heeft aangekaart in een open brief.

De directeur-generaal sprak met de directie en het personeel en loofde opnieuw de inzet van het personeel onder die omstandigheden. Ze zei ook dat ze vreest dat daar eens een dode zal vallen.

Mevrouw de minister, zijn er problemen met de interne communicatie ten aanzien van u?

Is het agressieprobleem ten aanzien van cipers of personeel een algemeen probleem, of speelt dat enkel in de gevangenis van Brugge?

Kreeg u in het verleden al meldingen over agressie tegen cipers en personeel in de gevangenis van Brugge of in andere gevangenissen?

Welke aandacht besteedt u aan de agressie tegen het personeel en aan het algemeen welzijn van het personeel in de gevangenissen?

03.02 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, in de gevangenis van Brugge heeft een bijzonder ernstig incident plaatsgevonden door een agressieve gedetineerde tijdens zijn overbrenging naar de strafcel. Verschillende cipers werden ernstig verwond en moesten naar het ziekenhuis worden gebracht. Een van hen heeft meerdere verwondingen opgelopen, onder meer een hersenschudding, een whiplash, een gekneusde oogkas, gekneusde armen en een ontsteking in de oogkas, met werkonbekwaamheid tot gevolg.

Die incidenten zijn absoluut onaanvaardbaar. Cipers moeten door de gedetineerden met respect worden behandeld. Iedere vorm van fysieke en/of verbale agressie moet heel streng worden gesanctioneerd. Dergelijke feiten hebben immers een blijvende impact en mogen niet worden geminimaliseerd.

Helaas blijkt dat de directie niet kordaat handelt en niet resoluut de kant van de cipers kiest. Zo werd bijvoorbeeld beslist om alle maatregelen uit te stellen tot na de bezoekenmomenten en de educatieve activiteiten. Pas de volgende dag werd een nachtregime ingevoerd. Dat is geen duidelijk signaal aan de gedetineerden om te stellen dat iedere vorm van agressie onaanvaardbaar is.

Mevrouw de minister, kunt u wat meer toelichting geven over die schandalige feiten? Hoe is het inmiddels gesteld met de gezondheidstoestand van de betrokken cipiers? Volgens berichten blijkt dat dat zoveelste geval van zware agressie door de directie werd geminimaliseerd. Aanvankelijk werd blijkbaar zelfs betwijfeld of dat als een kritiek incident kon worden beschouwd. Het werk neerleggen was niet toegestaan. Waarom werd er niet onmiddellijk kordaat opgetreden, als blijk van respect voor de cipiers, die iedere dag opnieuw moeten werken in zeer moeilijke omstandigheden?

Welk gevolg werd aan dat incident gegeven tegenover de betrokken agressieve gedetineerde?

Het personeel in de gevangenis van Brugge staat onder permanente spanning, niet alleen door de agressie en incidenten of door de overbevolking, maar ook door het gevoel dat ze niet worden gesteund. Zult u een initiatief nemen om daarin verandering te brengen? De vakbonden vragen om andere maatregelen, die wel een impact hebben. Ze zeggen dat ze al jaren voorstellen doen om de zaken anders aan te pakken. Zij vragen bijvoorbeeld om de vervroegde invrijheidstelling te laten wegvallen voor wie niet met de handen van het personeel kan blijven. Dat zal de gedetineerden misschien twee keer laten nadenken voor ze tot geweld overgaan, waarmee ik de vakbonden citeer. Bent u bereid om initiatieven te nemen om strengere maatregelen uit te werken voor gedetineerden die zich schuldig maken aan agressie tegenover cipiers?

03.03 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw Lambrecht, mevrouw Dillen, sinds mijn aantreden, bijna een jaar geleden, onderhouden mijn kabinet en ikzelf een intensief en open contact met zowel de gevangenisdirecteuren en de vakbonden als met de directeur-generaal over de problemen die zich voordoen binnen het gevangeniswezen en over mogelijke pistes om die aan te pakken.

Het incident in Brugge werd absoluut niet geminimaliseerd. De toepasselijke richtlijnen en bepalingen moeten daarbij altijd worden gevolgd, zowel op het vlak van tuchtrechtelijke inbreuken, zoals agressie, als op het vlak van werkonderbrekingen in het geval van ernstige gebeurtenissen op de werkplek.

De standaardprocedure na een kritiek incident werd in elk geval gevolgd in Brugge. Die procedure heeft tot doel de ernst van het incident in te schatten, de situatie te bevriezen en ook de slachtoffers de nodige opvang te geven. Het personeel van de betrokken afdeling werd dezelfde avond gezien voor een debriefing en de volledige personeelsgroep werd via mail geïnformeerd.

Daarnaast is het de bedoeling dat nadat het incident de avond zelf met de nodige zorg werd afgesloten, het werk wordt hervat. Dat gebeurde de volgende ochtend. Op die manier kan voor de overige niet-betrokken gedetineerden het regime worden hervat, ook in het belang van de dynamische veiligheid, zodat de spanning niet oploopt. Voor de betrokken gedetineerde geldt dan de weg van de interne tucht-en/of veiligheidsmaatregelen en het neerleggen van een klacht bij een misdrijf.

Wat betreft de gezondheidstoestand van de betrokken personeelsleden, kan ik u medelen dat vier personeelsleden arbeidsongeschikt waren, twee tot en met 8 februari, één tot en met 28 februari en één personeelslid heeft het werk al hervat op 26 januari.

De vaststelling dat er agressie plaatsvindt ten aanzien van gevangenispersoneel is helaas niet nieuw en beperkt zich ook niet tot de gevangenis in Brugge. Niet elk incident is echter toe te schrijven aan de overbevolking. Net zoals in de vrije samenleving vertoont een belangrijk aandeel van de gedetineerden symptomen van psychisch disfunctioneren en vertaalt zich dat soms ook in agressie-incidenten, al valt uiteraard niet te ontkennen dat de overbevolking ook frequent een rol speelt bij agressie.

Het beleid inzake agressiemanagement is sedert enige tijd gebaseerd op twee pijlers, meer bepaald in het kader van een project rond geweldloze cultuur. De doelstelling van dat project is te komen tot een veiliger werk- en leefomgeving door enerzijds in te zetten op het institutionele niveau en anderzijds door het aanbieden van agressiebeheersing en begeleiding voor gedetineerden.

In het kader van het globaal psychosociaal preventieplan is ten aanzien van het personeel onder meer voorzien in psychologische hulp aan medewerkers die te maken hadden met incidenten op het werk. Verder werkt de directie Integrale Veiligheid aan een project inzake de beheersbaarheid van de meest agressieve gedetineerden. We beogen gedetineerden met een potentieel risico tot het stellen van gewelddadig gedrag te identificeren en hun een specifiek detentietraject aan te bieden dat in het teken staat van het beheersbaar maken van de gestelde agressie, door begeleiding op maat.

Er zal tevens worden voorzien in enkele aangepaste beveiligde cellen als ultimum remedium voor het waarborgen van de veiligheid van zowel het personeel als de gedetineerden. In dat kader wordt ook in opgeleid personeel voorzien, waaronder penitentiair bewakingsassistenten en zorgpersoneel, alsook psychiatrische bijstand voor de inrichtingen waar het project zal worden uitgerold.

03.04 Annick Lambrecht (Vooruit): Mevrouw de minister, u gaf een zeer formeel antwoord met een overzicht van de bestaande procedures, maar het blijft een feit dat de omstandigheden in de Brugse gevangenis een broeihaard zijn en geweld uitlokken. Men komt vaak slechter uit de gevangenis dan men erin gaat. Men wordt agressief door de overbevolking. De cipiers staan onder druk, want men vindt niet genoeg cipiers. Degenen die er zijn, moeten veel meer werk doen dan wat voor hen mogelijk is. Overigens worden de cipiers zeer laag gewaardeerd. Ik vraag me af hoe daaraan kan worden gewerkt. Zeer veel personeel stroomt uit. Dan zijn er nog de verhalen over ernstige agressie. U spreekt betrokkenen, want de directeur-generaal is bij u geweest, maar zij loopt zelfs naar de pers. Men ziet het helemaal niet meer zitten.

Als ik nu aan de personeelsleden moet zeggen dat er procedures bestaan om snel op te treden als er iets gebeurt en dat van de vier aangevallen cipiers er één toch al terug aan het werk is, denk ik niet dat zij daarmee gediend zullen zijn.

Het grote kader – dat weet u zelf ook en ik beweer niet dat er geen inspanningen gebeuren – moet een verbetering van de leef- en werkomstandigheden in die Brugse gevangenis zijn, niet alleen voor degenen die er zagezegd wonen, de gevangenen, maar zeker ook voor degenen die er werken. Die agressie ten aanzien van cipiers, die zo'n moeilijke taak op zich nemen, is immers onaanvaardbaar. Dat mag echt niet meer gebeuren. Mensen voelen zich niet meer veilig op de werkplaats, en dat kan niet de bedoeling zijn. Het feit dat men naar de pers loopt en zich richt tot parlementsleden met de vraag om bij u nog eens de urgentie aan te kaarten om personeelsleden te beschermen tegen agressie van gevangenen, zegt alles.

Ik reken erop dat u een tand bij zult zetten om de mensen zich veilig te laten voelen in de Brugse gevangenis.

03.05 Marijke Dillen (VB): Mevrouw de minister, u zegt dat de feiten niet zijn geminimaliseerd, maar dat komt niet overeen met het gevoel dat de cipiers op dat ogenblik hadden. U zegt ook dat er een procedure bestaat om de ernst in te schatten. In dat zeer specifieke geval moesten vier cipiers naar het ziekenhuis worden overgebracht, van wie er drie tot op heden nog steeds arbeidsongeschikt zijn. Dat is dus zonder enige twijfel een heel ernstig incident.

Agressie tegen het personeel is inderdaad niet nieuw. Er zijn echter dringend maatregelen nodig. Ik besef dat agressiegevallen niet volledig kunnen worden uitgesloten, want dat kan in de gewone samenleving ook niet, maar er moet minstens een poging worden ondernomen om agressiegevallen te verminderen.

Ik heb u geen antwoord horen geven op mijn voorstel om de vervroegde invrijheidstelling onmogelijk te maken voor wie zich schuldig heeft gemaakt aan agressie, van welke aard dan ook en ongeacht de ernst, tegen cipiers en gevangenispersoneel. Er moeten veel strengere maatregelen komen.

Ik heb ook geen antwoord gekregen op de vraag welk gevolg is gegeven ten aanzien van de agressieve gedetineerde. Ik hoop en neem aan dat in elk geval een klacht werd ingediend. Ik ga ervan uit dat het parket daaraan gevolg zal geven en dat die man zeer zwaar zal worden aangepakt, want die feiten zijn absoluut onaanvaardbaar.

Cipiers verdienen respect. Dat hebben wij in de commissie voor Justitie al herhaaldelijk gesteld. Naar aanleiding van de beleidsnota zullen we daar nog op terugkomen, maar ik denk dat u ook prioritair werk moet maken van de verbetering van hun statuut in de meest ruime betekenis van het woord.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Questions jointes de

- Michel De Maegd à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'évolution de la situation sécuritaire en Syrie et l'impact sur les FTF" (56012722C)
- Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'évasion de membres de l'EI détenus en Syrie" (56012728C)

04 Samengevoegde vragen van

- Michel De Maegd aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De evolutie van de veiligheidssituatie in Syrië en de impact ervan op de FTF's" (56012722C)
- Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De ontsnapping van IS-gevangenen in Syrië" (56012728C)

04.01 **Michel De Maegd** (Les Engagés): Madame la ministre, comme j'ai déjà eu l'occasion de le dire en séance plénière voici deux semaines, la situation au Nord-Est de la Syrie est extrêmement inquiétante. Pour citer un seul exemple, le drapeau de Daech flotte à nouveau sur la ville très symbolique de Kobané, laquelle avait été reprise par les forces kurdes à Daech voici dix ans. Des affrontements armés d'ampleur ont eu lieu, des exactions inacceptables se sont déroulées, entraînant, sinon un retrait, du moins l'affaiblissement de forces démocratiques syriennes jusqu'à présent chargées de la gestion de centres de détention d'anciens membres de l'organisation terroriste Daech. Des informations font désormais état d'évasions ou de fuites de certains détenus, sans que des chiffres définitifs puissent être fournis.

Ces faits ravivent des inquiétudes majeures quant au sort des combattants terroristes étrangers qui y sont détenus, au nombre de 10 000 et en provenance de 40 pays différents. Parmi eux figurent des individus issus de Belgique, sans nécessairement en avoir la nationalité, mais qui sont venus de notre pays et dont la prise en charge et le suivi constituent un enjeu direct de sécurité nationale, mais aussi de justice et de respect de l'État de droit.

Dans ce contexte particulièrement préoccupant, madame la ministre, j'aimerais vous poser les questions suivantes. Disposez-vous, à ce stade, d'informations confirmées ou actualisées concernant le nombre de ressortissants venus de Belgique susceptibles d'être encore détenus en Syrie? L'OCAM parle de douze hommes et de neuf femmes – huit dans le camp de Al-Roj, une dans celui Al-Hol qui a été ouvert par les forces syriennes. Quelles sont les voies de coopération judiciaire et sécuritaire internationale actuellement mobilisées par la Belgique afin d'obtenir des informations fiables sur la localisation et le contrôle effectif de ces personnes? Comment la Belgique entend-elle garantir que la lutte contre l'impunité des crimes terroristes demeure pleinement effective, y compris dans l'hypothèse d'une dispersion, d'une fuite ou d'une remise en circulation de combattants précédemment détenus dans cette région?

04.02 **Alexander Van Hoecke** (VB): Ik verwijst naar de schriftelijke versie van mijn vraag.

Volgens de Syrische regering zijn bij gevechten in het noordoosten van Syrië ongeveer 120 leden van de terreurgroep Islamitische Staat ontsnapt uit een gevangenis. Regeringstroepen hebben in de stad Al-Shaddadah, in de provincie Al-Hasakah, gezocht naar de voortvluchtigen en intussen 80 personen gearresteerd, zegt het Syrische ministerie van Binnenlandse Zaken.

Ook het Syrische Observatorium voor de Mensenrechten meldde dat een "groot aantal" IS-leden was ontsnapt. Volgens de Koerdische militiegroep de Syrische Democratische Strijdkrachten (SDF) gaat het om veel meer, namelijk ongeveer 1.500 IS-strijders die uit de gevangenis zijn ontsnapt.

Volgens SDF hebben bondgenoten van de regering in Damascus meerdere gevangenen in het noordoosten aangevallen waar IS-leden zijn ondergebracht, ondanks een staakt-het-vuren dat zondag was afgekondigd. De SDF-troepen hebben daardoor geen controle meer.

De Koerdische milities controleerden tot nu toe de gevangenen, maar volgens het akkoord van zondag moest de SDF de gevangenen overdragen aan de Syrische regering. De vrees bestaat dat IS van de chaotische situatie gebruik zal maken om aan terrein te winnen.

Dergelijke ontsnappingen vormen een bijzonder groot risico, niet alleen voor Europa, maar ook voor België.

Kan de minister toelichting geven in welke mate de veiligheidsdiensten deze dreiging opvolgen? Heeft de minister kennis van Belgische IS-strijders die zouden ontsnapt zijn? Hoeveel Belgische IS-strijders bevinden zich in deze kampen? Op welke manier worden deze opgevolgd? Bestaat er een protocol dat in werking treedt wanneer er Belgische IS-strijders zouden zijn ontsnapt? Hoe ziet dit protocol eruit? Hoe wordt onze samenleving tegen deze potentiële dreiging beschermd door onze veiligheidsdiensten?

Vrijdag komt in Brussel nog een zaak voor van Besime Car, die met haar kinderen vastzit in al-Roj. Wat is de positie van het OM en kan de minister verzekeren dat deze regering nooit zal toestaan dat personen die naar het buitenland trokken om zich aan te sluiten bij IS of een andere terroristische organisatie kunnen terugkeren?

04.03 Annelies Verlinden, ministre: Dans le cadre de leurs compétences légales, la Sûreté de l'État (VSSE) et l'Organe de coordination pour l'analyse de la menace (OCAM) assurent un suivi de la situation des combattants terroristes étrangers de nationalité belge, y compris ceux qui se trouvent dans les centres de détention, les prisons et les camps dans le Nord-Est de la Syrie.

De VSSE werkt daarvoor nauw samen met de Belgische partners, evenals met internationale partners. In het kader van de Strategie T.E.R. zijn meerderjarige, aan België gelinkte FTF's opgenomen in de gemeenschappelijke gegevensbank (GGB) T.E.R. en worden ze opgevolgd door de lokale taskforces die bevoegd zijn voor hun voormalige woonplaats. Betrokken minderjarigen worden eveneens meegenomen in het kader van de opvolging van hun ouders. Het OCAD werkt de dreigingsevaluatie van die personen bij op basis van de beschikbare en bevestigde informatie van de partnerdiensten in de Strategie T.E.R.

Volgens de informatie waarover de VSSE op 27 januari 2026 beschikte, zouden 11 aan België gelinkte mannelijke FTF's in een gevangenis in het noordoosten van Syrië hebben verbleven. Dat cijfer is sinds vorige week gewijzigd, omdat er sterke aanwijzingen zijn dat één mannelijke Belgische FTF zeer recent werd overgebracht naar een gevangenis in Irak. Dat kadert in de bredere overbrenging van IS-gedetineerden uit gevangenissen in het noordoosten van Syrië naar gevangenissen in Irak, zoals ook aangekondigd door de Amerikaanse autoriteiten.

In kampen in dezelfde regio zouden nog 8 aan België gelinkte vrouwelijke FTF's en 9 kinderen verblijven.

Selon les informations dont nous disposons actuellement, aucun combattant terroriste étranger lié à la Belgique ne s'est évadé de prison. Les services de renseignements et de sécurité continuent de suivre le développement de cette situation et cela en concertation avec leurs partenaires nationaux et internationaux. Pour conclure, il ne m'appartient pas d'entrer dans les détails des dossiers individuels.

04.04 Michel De Maegd (Les Engagés): Merci, madame la ministre, pour votre réponse.

Je vois que les chiffres ont été actualisés depuis la semaine dernière, puisqu'on parle maintenant d'un transfert masculin vers l'Irak et de huit femmes, alors que jusqu'à présent, c'étaient neuf femmes venues de Belgique: huit au camp de Al-Roj et une au camp d'Al-Hol, qui a été ouvert. Donc, c'est important, évidemment, de garder la vigilance et de savoir ce que cette femme qui était dans le camp d'Al-Hol, la neuvième, est devenue. Ce qui se joue aujourd'hui en Syrie est une tragédie humaine sans nom. Cela constitue aussi un enjeu direct de sécurité pour nos concitoyens en Belgique.

Là-bas, des civils paient une nouvelle fois le prix fort: exactions, massacres, déplacements forcés, insécurité permanente. Cette dégradation dramatique a donc aussi des conséquences préoccupantes chez nous. Des terroristes aguerris sont désormais susceptibles de se retrouver en liberté, sans contrôle clair, sans suivi, sans cadre judiciaire. La lutte contre le terrorisme ne s'arrête donc pas aux frontières. La justice non plus.

Il est impératif de savoir où se trouvent ces individus, quel est leur statut, comment empêcher qu'ils disparaissent dans la nature. Je rappelle le chiffre global de 10 000 combattants de Daech qui seraient venus de 40 pays différents et qui seraient actuellement emprisonnés dans la région.

Protéger les civils syriens et protéger les Belges vont de pair. L'OCAM l'a affirmé il y a encore quelques jours à peine. Je vous remercie donc pour votre extrême vigilance dans ce dossier.

04.05 Alexander Van Hoecke (VB): Ik dank u, mevrouw de minister, voor de update.

U hebt niet geantwoord op mijn vraag over Besime Car, die met haar vier kinderen vastzit in Al-Roj. Zij moest als politieagente voor IS toezicht houden op de naleving van de zeden en maakte zich daarbij schuldig aan verschillende mensenrechtenschendingen. De zaak van die vrouw kwam afgelopen vrijdag voor in Brussel. Ik had gevraagd wat de positie van het openbaar ministerie was en of u nogmaals kon verzekeren dat de regering nooit zal toestaan dat personen die naar het buitenland trokken om zich aan te sluiten bij IS of een andere terroristische organisatie, terug kunnen keren. In het regeerakkoord houdt men daar een slag om de arm. Daarom had ik die garantie graag van u gekregen.

Eigenlijk zouden we ons allemaal geen zorgen meer mogen maken over IS-terroristen. We zouden er toch van mogen uitgaan dat terroristen die onze samenleving op de meest letterlijke manier de oorlog verklaarden, nooit meer kunnen terugkeren. Ik was dan ook enigszins verbaasd dat sommigen in het debat van vorige week volhielden om dergelijke individuen terug te halen. Ik begrijp dat oprecht niet. Ik kan er echt niet bij dat er geen consensus over bestaat, over de partijgrenzen heen, dat iemand die naar Syrië of Irak is getrokken om zich daar schuldig te maken aan de meest gruwelijke en walgelijke mensenrechtenschendingen ooit, en die letterlijk afstand neemt van onze samenleving en onze samenleving de oorlog verklaart, nooit meer mag terugkeren.

Ik zal mijn laatste vraag opnieuw schriftelijk indienen en ik zal het antwoord dat u hebt gegeven, nader analyseren.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: La question n° 56012750C de M. Van Rooy est reportée à sa demande. La question n° 56012762C de M. Dufrane est transformée en question écrite.

05 Samengevoegde vragen van

- **Paul Van Tigchelt** aan **Annelies Verlinden** (Justitie, belast met de Noordzee) over "De verwijlinteressen op de facturen van beëdigd vertalers en tolken" (56012808C)

- **Alexander Van Hoecke** aan **Annelies Verlinden** (Justitie, belast met de Noordzee) over "De door Justitie verschuldigde verwijlinteressen" (56012820C)

05 Questions jointes de

- **Paul Van Tigchelt** à **Annelies Verlinden** (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les intérêts de retard sur les factures des traducteurs et interprètes jurés" (56012808C)

- **Alexander Van Hoecke** à **Annelies Verlinden** (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les intérêts de retard dus par la Justice" (56012820C)

05.01 Alexander Van Hoecke (VB): Vanaf 1 februari zullen verwijlinteressen die door Justitie verschuldigd zijn, automatisch worden berekend en uitbetaald. Wanneer de betalingstermijn voor een factuur wordt overschreden, zullen die verwijlinteressen automatisch worden ingehouden van het werkingsbudget van de betrokken directie-generaal. De budgettaire impact daarvan valt niet te onderschatten. We weten allemaal hoeveel onbetaalde en achterstallige facturen Justitie heeft.

Ten eerste, wat met de verwijlinteressen die tot op heden, vandaag nog, verschuldigd zijn maar nog niet zijn uitbetaald? Vallen die ook onder dat systeem? Ten tweede, is er een raming gemaakt van de verwachte budgettaire impact per directie-generaal? Ten derde, wat gaat u ondernemen om de verwijlinteressen die door Justitie moeten worden uitbetaald tot een absoluut minimum te herleiden? We weten allemaal dat Justitie met enorme financiële problemen kampt en dat er een groot gebrek aan budget is. Als die verwijlinteressen automatisch worden ingehouden, dreigt de put alleen maar groter en dramatischer te worden.

05.02 Minister Annelies Verlinden: Dank u wel, collega.

In tegenstelling tot wat door een beroepsvereniging van vertalers-tolken werd gecommuniceerd, gaat de automatische berekening van de verwijlinteressen pas in vanaf 1 februari.

De verwijlinteressen tellen alleen voor btw-plichtige ondernemingen, zowel onderworpen aan de

Belgische als aan de buitenlandse btw, en voor zelfstandigen. Wat de exacte datum van de berekening betreft, geldt dat het startpunt van de betalingstermijn de datum is van het elektronisch indienen van de factuur in Peppol. Volgens de geldende wetgeving op de gerechtskosten mag de factuur pas worden ingediend vanaf het moment dat het dossier de goedkeuring kreeg van het taxatiebureau.

De betalingstermijn bedraagt 30 dagen voor btw-plichtige ondernemingen en zelfstandigen. Momenteel worden de verwijlinteressen alleen betaald op vraag van de leveranciers. Er zijn al verwijlinteressen uitbetaald en sommige zijn nog in behandeling. De automatische uitbetaling vindt plaats vanaf 1 februari.

De verwachte impact op het budget van de gerechtskosten bedraagt 4.300.000 euro. Voor het deel van de gerechtskosten dat betrekking heeft op de gerechtsexperten en tolken-vertalers gaat het om ongeveer 4 %. Die raming is voorzichtig en nogal hoog, in die mate dat ook gecontesteerde facturen erin zijn meegenomen, bijvoorbeeld een grote betwisting met bpost. Voor gerechtskosten gelinkt aan overheidsopdrachten, zoals de aankoop van speekseltesten of de vernietiging van drugslaboratoria en lachgascontainers, worden de verwijlinteressen geraamd op 300.000 euro.

Er is een raming gemaakt op basis van de betalingen van 2024, waarbij de verwijlinteressen, zoals de forfaitaire vergoeding van 40 euro, zijn toegepast.

Elke directie is via het directiecomité geïnformeerd over de wijze van afhandeling en betaling van facturen. Toch moeten we vaststellen dat er vertragingen zijn opgetreden in het proces. Daarom zijn verbeteringen onderzocht om de termijnen te respecteren en vertragingen te vermijden. Om deze kracht bij te zetten, worden de verwijlinteressen geïmputeerd op de werkingsmiddelen van elke administratie, in verhouding tot de betrokken facturen.

Mijnheer Van Hoecke, met betrekking tot het cijfermatige aspect van uw vragen, zou ik u willen verzoeken een schriftelijke vraag in te dienen.

05.03 Alexander Van Hoecke (VB): Ik zal zeker een schriftelijke vraag indienen over het cijfermatige, want zoals ik eerder aangaf, weten we allemaal dat Justitie veel facturen niet betaald krijgt. Vorig jaar heb ik die cijfers opgevraagd en ik heb ondertussen ook een vervolgvraag ingediend, waarop ik nog geen antwoord heb ontvangen. Begin 2025 ging het om 28,5 miljoen euro, bijna 30 miljoen euro aan facturen die nog openstonden en al lang betaald hadden moeten zijn.

U spreekt hier nu over 4,3 miljoen euro als voorzichtige raming van de budgettaire impact. Dat lijkt me een enorm probleem. Ik weet niet of die raming voor het hele jaar geldt en of dat bedrag meteen automatisch zal worden uitbetaald. Dat is absoluut geen klein detail. Het is nieuws dat niet echt wijdverspreid is, maar het vormt wel een echt probleem. Veel DG's hebben vandaag al een zeer krap budget, en als daarop dan ook nog automatisch verwijlinteressen worden ingehouden, wordt het probleem alleen maar groter. Ik ben heel benieuwd naar de cijfers, want dit kan een aanzienlijke impact hebben.

Ook wil ik weten of het aantal onbetaalde facturen dit jaar nog is toegenomen. We moeten de financiële impact hiervan absoluut weten. U komt binnenkort met uw beleidsnota. Beleidsplannen die worden gepresenteerd zonder financiële impactanalyse en zonder te weten hoeveel geld er over is, zijn moeilijk uitvoerbaar. We zullen dit van dichtbij blijven opvolgen en ik zal de overige cijfers nog schriftelijk opvragen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Question de Michel De Maegd à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les suites des faits survenus à Anvers lors d'une manifestation en faveur du peuple kurde" (56012812C)

06 Vraag van Michel De Maegd aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De nasleep van de incidenten tijdens een pro-Koerdische manifestatie in Antwerpen" (56012812C)

06.01 Michel De Maegd (Les Engagés): Madame la ministre, cette question est la conséquence plus ou moins directe des faits que je dénonçais tout à l'heure dans une autre question: la situation

extrêmement complexe en Syrie.

Jeudi dernier, à l'occasion d'une manifestation pacifique en soutien au peuple kurde à Anvers, des faits d'une gravité extrême se sont produits. Des individus se sont délibérément mêlés à la foule avant de s'en prendre violemment aux participants à l'aide d'armes blanches. Six personnes ont été blessées par couteau, dont deux très grièvement. Nous avons depuis appris que leur vie était sauve. C'est déjà un élément humainement rassurant.

En démocratie, ces actes sont évidemment inacceptables. Ils le sont d'autant plus dans un contexte international déjà marqué par de fortes tensions. Une fois encore, des conflits extérieurs sont importés sur notre territoire, au cœur de nos villes, mettant en danger des citoyens qui exerçaient simplement un droit fondamental dans notre démocratie: celui de manifester pacifiquement.

Cela ne peut à aucun prix devenir une fatalité. Au-delà de l'émotion et de l'indignation légitime, ces événements posent des questions essentielles de sécurité, de justice, de respect de l'État de droit. J'aimerais donc vous poser quelques questions, madame la ministre.

Tout d'abord, les quatre suspects interpellés ont-ils été présentés à un juge d'instruction? Quelles mesures judiciaires concrètes ont-elles été prises à leur encontre à ce stade de la procédure? Quelles sont les infractions exactes actuellement retenues par le parquet dans ce dossier, notamment au regard de la gravité des blessures infligées, de l'usage d'armes blanches et des motivations de leurs auteurs?

Pouvez-vous nous confirmer que l'ensemble des moyens nécessaires sont mis à la disposition de la justice afin que ce dossier soit traité avec toute la rigueur requise, à la hauteur de la gravité et de l'impact sur l'ordre public et la cohésion de notre société? Merci à vous.

06.02 Annelies Verlinden, ministre: Monsieur De Maegd, au départ, quatre personnes ont été privées de liberté pour les faits survenus à Anvers sur l'Operaplein. L'enquête qui a suivi a révélé que l'une d'entre elles n'avait rien à voir avec l'agression à l'arme blanche. Elle a donc été remise en liberté.

Les trois autres personnes ont été déférées devant le juge d'instruction. La qualification retenue est celle de tentative d'assassinat. Deux d'entre elles ont été placées en détention par le juge d'instruction le 24 janvier. La troisième a été remise en liberté par le juge.

Après les faits survenus sur l'Operaplein, une autre agression à l'arme blanche a eu lieu dans un bus De Lijn. Une enquête judiciaire distincte a été ouverte pour ce fait, également pour tentative d'assassinat. Un suspect est actuellement en cause mais cette piste doit encore faire l'objet d'une enquête plus approfondie.

Ces deux enquêtes sont bien sûr en cours. Il a été décidé de ne pas retenir la qualification de terrorisme pour l'instant. Il est évident que le motif précis des faits fera l'objet de deux enquêtes judiciaires ouvertes. Les qualifications pourront être modifiées au cours de l'enquête si nécessaire.

06.03 Michel De Maegd (Les Engagés): Merci, madame la ministre pour ce point circonstancié et complet sur l'enquête en cours suite aux événements de l'Operaplein à Anvers.

Ce qui s'est produit dans cette ville lors d'une manifestation en soutien au peuple kurde est en réalité d'une gravité extrême. Des citoyens sont venus pacifiquement avec des enfants et des femmes exprimer leur solidarité et leur humanité. Ils ont trouvé sur leur chemin des couteaux, de la violence et de la peur. Cela est absolument inacceptable dans un pays comme le nôtre, dans notre démocratie. La Belgique, comme je l'ai dit, ne peut devenir le terrain d'affrontements qui n'y ont pas leur place.

L'expression d'une solidarité avec des peuples opprimés ne doit jamais exposer à la violence. Manifester pacifiquement est un droit fondamental. Attaquer au couteau, je le rappelle, est un crime. La réponse doit donc être claire, rapide et ferme, pour les victimes d'abord, pour l'ordre public ensuite et pour rappeler que l'État de droit ne recule pas face à l'intimidation ou à la haine.

Je serai bien entendu attentif, madame la ministre, à un éventuel changement de qualification des faits qui pourrait survenir à l'avenir. Merci en tout cas pour votre vigilance sur cette question en tant que ministre.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

Le **président**: Les questions n° 56012822C et 56012823C de M. Metsu sont reportées à sa demande.

07 **Vraag van Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het arrest van het Grondwettelijk Hof inzake het Wetboek van de Belgische nationaliteit" (56012827C)**

07 **Question de Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'arrêt de la Cour constitutionnelle concernant le Code de la nationalité belge" (56012827C)**

07.01 **Alexander Van Hoecke (VB)**: Mevrouw de minister, op donderdag 22 januari oordeelde het Grondwettelijk Hof dat het Wetboek van de Belgische nationaliteit op bepaalde vlakken in strijd is met de Grondwet. Concreet ging het om een zaak van twee in Marokko geboren ouders met drie kinderen. Het Marokkaanse koppel vroeg de Belgische nationaliteit aan voor hun kinderen, maar dat werd geweigerd omdat de vader al jaren illegaal in het land verbleef.

Die zaak is tot bij het Grondwettelijk Hof geraakt, dat nu heeft geoordeeld dat het graten ziet in de bepaling dat een in België geboren kind de Belgische nationaliteit kan krijgen als beide ouders al minstens 10 jaar in ons land verblijven. Er is op die bepaling namelijk een uitzondering: als maar één ouder aan die voorwaarde voldoet en de andere ouder niet meer in het land woont, kan de Belgische nationaliteit alsnog worden toegekend aan de kinderen, op voorwaarde dat beide ouders daarmee instemmen. Die uitzondering geldt niet wanneer een ouder nooit in België heeft gewoond of illegaal in het land is, wat hier het geval is.

Het feit dat die uitzondering niet geldt, is volgens het Grondwettelijk Hof in strijd met het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel. De zaak roept ernstige vragen op, zeker gezien het feit dat een illegaal verblijf nooit en op geen enkele wijze op gelijke voet behandeld zou mogen worden als een legaal verblijf. Daarvan ben ik 100 % overtuigd.

Mevrouw de minister, kunt u een algemene reactie geven? Hoe kijkt u naar die uitspraak van het Grondwettelijk Hof? Beschikt u over informatie met betrekking tot de reikwijdte van de uitspraak? Hoeveel personen die tot nu toe niet de Belgische nationaliteit konden verkrijgen, zouden dat na deze uitspraak wel kunnen? Welke impact kan dat arrest hebben op de verblijfstatus van personen die illegaal in het land zijn en kinderen hebben die nu wel als Belg erkend zouden kunnen worden?

Zult u zelf met een initiatief komen om de nationaliteitswetgeving aan te passen? Zo ja, welke pistes liggen er daarvoor op tafel? Zal dat een initiatief zijn, waarbij de uitzondering die vandaag bestaat, wordt uitgebreid naar koppels van wie één ouder nooit in België heeft gewoond of zelfs illegaal in het land verblijft? Of kijkt u naar een andere piste om de wetgeving in overeenstemming te brengen met het arrest van het Grondwettelijk Hof?

07.02 **Minister Annelies Verlinden**: Ik kan u allereerst bevestigen dat mijn diensten onmiddellijk kennis hebben genomen van het arrest van het Grondwettelijk Hof van 22 januari 2026. De exacte draagwijdte van het arrest en de impact ervan op de bestaande regelgeving worden momenteel aan een grondige juridische analyse onderworpen.

Het zou dan ook voorbarig zijn om al een definitieve houding aan te nemen ten aanzien van dat zeer recente arrest en om nu al uitspraken te doen over eventuele wetgevende initiatieven. Ik wijs er bovendien op dat het arrest werd uitgesproken in het kader van een prejudiciële vraag. Het feit dat het om een prejudiciële beslissing gaat, heeft tot gevolg dat de betrokken bepaling niet wordt vernietigd.

De beslissing heeft echter wel gevolgen voor de rechtscolleges. Het rechtscollege dat de vraag heeft gesteld, moet zich voor de oplossing van het hangende geschil in elk geval voegen naar het antwoord dat het Grondwettelijk Hof op de vraag heeft gegeven. Andere rechtscolleges die niet betrokken zijn bij de prejudiciële vraag en zich over een identieke vraag moeten uitspreken, moeten daarover in beginsel eveneens een vraag stellen. Zij zijn daarvan vrijgesteld op voorwaarde dat zij de oplossing toepassen die het Hof in zijn arrest heeft gegeven.

Tot slot beschikt de FOD Justitie niet over cijfers met betrekking tot het aantal personen dat in aanmerking zou kunnen komen voor de toepassing van dit artikel van het Wetboek van de Belgische nationaliteit. Bovendien wijs ik erop dat de bevoegdheid met betrekking tot de verblijfsstatus van vreemdelingen toebehoort aan de minister van Asiel en Migratie.

07.03 Alexander Van Hoecke (VB): We zullen dat verder opvolgen. Ik ben alleszins benieuwd of u, wanneer u uw grondige analyse hebt afgerond, zult beslissen om met een initiatief te komen of niet. U geeft aan dat het om een prejudiciële vraag gaat, maar een prejudiciële vraag heeft wel degelijk impact. Het is niet zo dat dit enkel van toepassing zal zijn op die ene zaak.

Ik denk dat heel wat advocaten die uitspraak intussen al hebben bestudeerd en daarmee aan de slag zullen gaan. Er zal dus wel degelijk een reparatie nodig zijn en er zal een initiatief nodig zijn.

Ik zal dat blijven opvolgen en ik zal u binnen enkele weken opnieuw de vraag stellen, in de hoop dat u dan een grondige analyse hebt kunnen maken van het arrest en ons iets meer kunt vertellen over mogelijke initiatieven.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: La question n° 56012878C de Mme Vandeberg est reportée à sa demande.

08 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De overeenkomst met Cambodja over de overplaatsing van gevangenen" (56012916C)

08 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'accord avec le Cambodge sur le transfert de prisonniers" (56012916C)

08.01 Marijke Dillen (VB): Ik verwijs naar de schriftelijke versie van mijn vraag.

Een heel aantal landgenoten belanden elk jaar in een gevangenis in het buitenland. Ze moeten dan vaak de steun van familie en vrienden ontberen en krijgen niet de noodzakelijke begeleiding voor een succesvolle herintegratie in de samenleving zodra hun straf is uitgezeten. Met dit doel voor ogen levert de FOD Buitenlandse Zaken uitgebreide diplomatieke inspanningen om te komen tot bilaterale overeenkomsten over de overplaatsing van gevangenen. Hierbij wordt er nauw samengewerkt met FOD Justitie. Recent werd er een verdrag ondertekend met Cambodja over de overplaatsing van veroordeelden. Belgische gevangenen in Cambodja en Cambodjaanse gevangenen in dit land zullen zo met instemming van de twee betrokken staten hun straf kunnen uitzitten in hun land van herkomst.

Kan de minister meer toelichting geven betreffende dit verdrag met Cambodja?

Hoeveel landgenoten verblijven er momenteel in een gevangenis in Cambodja en hoeveel Cambodjanen hier in een gevangenis in dit land?

Wanneer zal dit verdrag ook effectief operationeel worden?

Er is voorzien dat gevangenen hun straf kunnen uitzitten in het land van herkomst "met instemming van de twee betrokken staten". Zijn er uitzonderingsmodaliteiten voorzien waarbij één van beide staten de toestemming kan weigeren? Graag toelichting.

Zijn er nog onderhandelingen lopende met andere landen waarbij Justitie betrokken wordt? Graag een gedetailleerde toelichting.

08.02 Minister Annelies Verlinden: Dank u wel, mevrouw Dillen.

Op 23 januari werd in Phnom Penh een verdrag inzake de overbrenging van veroordeelde personen tussen Cambodja en België ondertekend. Dat verdrag maakt het mogelijk dat Belgen die in Cambodja in detentie verblijven hun veroordeling in België kunnen uitzitten en dat Cambodjanen die in België gedetineerd zijn hun veroordeling in Cambodja kunnen uitzitten. Ik heb persoonlijke contacten gelegd tot op het niveau van de premier van Cambodja om dat akkoord te realiseren.

Het lot van onze onderdanen die in het buitenland in detentie verblijven, laat ons niet onberoerd. Momenteel is er één Belg in Cambodja gedetineerd. Daarnaast is er één Cambodjaan in België gedetineerd.

Het verdrag moet eerst door beide landen worden geratificeerd. In België moet daarvoor de parlementaire instemmingsprocedure worden doorlopen, zodat het verdrag deel uitmaakt van de Belgische rechtsorde. Het verdrag treedt internationaal in werking 30 dagen na de uitwisseling van de instrumenten van ratificatie.

We proberen dat uiteraard met maximale spoed te doen om onze landgenoot in de Cambodjaanse cel zo snel mogelijk te kunnen overbrengen naar ons land. De instemming van beide landen is een voorwaarde voor de overbrenging van een veroordeelde persoon. Elke partij kan vrij beslissen of zij instemt met de overbrenging of niet.

Er is geen verplichting om een weigering te motiveren of om bepaalde weigeringsgronden in te roepen. Indien niet wordt ingestemd met de overbrenging, moet de andere partij daarvan op de hoogte worden gebracht.

Momenteel zijn er contacten met Egypte en Tunesië met het oog op het opstarten van onderhandelingen met die landen over een verdrag inzake de overbrenging van veroordeelde personen.

08.03 Marijke Dillen (VB): Dank u voor uw antwoord, mevrouw de minister.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het aangekondigde plan om 300 extra plaatsen in gevangenissen te creëren via modulaire units" (56012917C)

09 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le projet annoncé de 300 places supplémentaires dans les prisons grâce à des unités modulaires" (56012917C)

09.01 Marijke Dillen (VB): Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar de schriftelijke versie van mijn vraag.

Het voorbije weekend kondigde de minister samen met de minister bevoegd voor de Regie der gebouwen opnieuw in de media een plan aan om 300 extra plaatsen te creëren in de gevangenissen door het plaatsen van modulaire units. Zo zouden er in de gevangenis van Paifve (Luik) 150 plaatsen komen en in die van Hasselt, Brugge en Leuven telkens 50. Ook worden er in het FPC van Antwerpen 90 plaatsen en van Gent 30 extra plaatsen gecreëerd.

Dit is geen nieuw plan. De vorige regering had al een raamcontract goedgekeurd voor de aankoop van modulaire units, goed voor 1100 extra plaatsen waarvan 600 specifiek in de detentiehuisen en niet zoals ten onrechte het voorbije weekend in de media werd gesuggereerd allemaal bestemd voor de detentiehuisen. Nu wordt aangekondigd om naast de gevangenissen ook in de FPC's bijkomende capaciteit te creëren via deze modulaire units.

Aankondigingen in de media lijken mooi. Maar er dienen eindelijk concrete realisaties te komen teneinde de druk op de gevangenissen door de overbevolking eindelijk te verlichten.

Kan de minister toelichting geven wanneer deze modulaire units worden geleverd en in de hogervermelde gevangenissen en FPC's effectief zullen worden geplaatst? Graag een gedetailleerd en (eindelijk!) realistisch plan waaruit de concrete realisatie blijkt.

Welke initiatieven zijn er genomen om ervoor te zorgen dat er ook voldoende ondersteunend personeel zal worden aangeworven en andere ondersteunende maatregelen zijn genomen om ervoor te zorgen dat na de plaatsing de modulaire units ook daadwerkelijk in gebruik kunnen worden genomen? Graag een gedetailleerd overzicht.

Het door de vorige regering goedgekeurde raamcontract voorzag 1100 extra plaatsen via de aankoop van modulaire units. Nu wordt er aangekondigd dat er 300 extra plaatsen zullen komen dankzij deze

units. Wanneer zullen de andere 800 extra plaatsen dankzij de aankoop van modulaire units worden gerealiseerd en in welke gevangenissen, detentiehuizen en FPC's?

09.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw Dillen, het komt mij voor dat u in uw vraag een en ander door elkaar haalt. Het plan dat voorligt, heb ik al heel snel na mijn aantreden, samen met mijn collega, minister Matz, op de regeringstafel gelegd en het heeft ook de goedkeuring van de regering verkregen. Het betreft de inrichting van bijkomende plaatsen op de sites van bestaande gevangenissen en FPC's.

Het klopt dat voor de uitvoering van het plan een beroep wordt gedaan op een bestaand raamcontract dat de optie tot modulaire unitbouw biedt voor de hele federale overheid. Van dat contract was en is ook nog altijd een deel voorbestemd voor de inrichting van nieuwe detentiehuizen over het hele land. Die opdracht wordt onverminderd voortgezet. Uw derde vraag is dus zonder voorwerp.

Overigens kan een dergelijke unitbouw niet zomaar om het even waar worden gerealiseerd. Er werd een eerste analyse van onze sites uitgevoerd door de Regie der Gebouwen en de betrokken aannemer. Vervolgens worden haalbaarheidsstudies uitgevoerd om de concrete en haalbare inplanting van de units per site vast te leggen en de nutsvoorzieningen en eventuele aanpassingswerken te identificeren die nodig zijn om over te gaan tot de plaatsing. Desgevallend zijn ook aanpassingen nodig aan de units om tegemoet te komen aan het doel waarvoor ze nu zullen worden ingezet. Daarbij wordt tegemoetgekomen aan de vereisten volgens het behoefteprogramma verbonden aan de bijkomende plaatsen op die sites.

De diensten gaan niet halfslachtig te werk, maar met de ernst en de spoed die de acute situatie van de overbevolking van ons allemaal vereist. Daar lichtzinnig mee omspringen, zou niet wijs zijn en mogelijk nefaste gevolgen hebben voor de dagelijkse werking van de instellingen waar de units worden geplaatst.

Ook over uw tweede vraag kan ik duidelijk zijn. Uit de behoefteprogramma's blijken telkens de concrete operationele vereisten en personeelsbehoeften. De plaatsing van bijkomende infrastructuur heeft uiteraard enkel zin als dat gepaard gaat met voldoende personeel en werkmiddelen. De regering heeft op mijn vraag bijkomende middelen vrijgemaakt voor de aanwerving van personeel en de operationalisering van bijkomende detentiecapaciteit.

Met het oog op de snelle indiensttreding van extra personeel zullen we, opnieuw in samenwerking met collega Matz, de beschikbare federale rekruteringscapaciteit zoveel mogelijk prioritair inzetten voor het penitentiair ambt. Ook wordt gewerkt aan de verruiming van de toegang tot de aanwervingsprocedures. Parallel daaraan wordt samen met de FOD BOSA ingezet op de optimalisering van de selectie- en aanwervingsprocedures voor het penitentiair ambt. Kortom, we doen er alles aan om op korte termijn snel extra kwaliteitsvol personeel aan te werven.

U vraagt een gedetailleerd plan. Uit een plan blijkt natuurlijk nog niet of en hoe een en ander wordt gerealiseerd; zo werkt dat ook niet. Een plan is namelijk een doordachte aanpak om een bepaald doel te bereiken en wij hebben dat doel heel duidelijk voor ogen. Wij werken sinds mijn aantreden met mijn diensten dag en nacht aan dat plan, mocht u daaraan twijfelen. Ik ben hen ook bijzonder dankbaar en doe hier graag nogmaals een oproep aan alle betrokkenen om mee de schouders te zetten onder de uitvoering van het plan, in het belang van justitie en van de veiligheid van onze hele samenleving.

09.03 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord op mijn vraag, die gebaseerd was op het grote dubbelinterview van uzelf en van uw collega Matz. Ik ga het gedetailleerd en grondig onderzoeken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Aan de orde is vraag nr. 56012919C van mevrouw Dillen.

09.04 **Marijke Dillen** (VB): Mijnheer de voorzitter, aangezien mediaberichten de inhoud van mijn vraag tegenspreken, vraag ik om ze uit te stellen tot een volgende vergadering.

09.05 Minister **Annelies Verlinden**: Uw fractie heeft een vraag over het onderwerp voor de plenaire

vergadering van morgen ingediend.

09.06 Marijke Dillen (VB): Dat kan. Dat staat mijn onderzoek naar het verschil in informatie die publiek bekend was ten tijde van de indiening van mijn vraag, en de informatie in de mediaberichten van vandaag, niet in de weg.

09.07 Minister Annelies Verlinden: Dat snap ik, maar ik begrijp niet goed dat er morgen een vraag in plenum zal worden gesteld, terwijl er hier een vraag over dat onderwerp aan de orde is.

09.08 Marijke Dillen (VB): Ik ga daar niet op in, want ik heb die vraag ook nog niet gelezen. Die vraag zal dan waarschijnlijk over iets anders gaan dan het plan waarover ik het heb.

De **voorzitter:** Vraag nr. 56012919C van mevrouw Dillen wordt dus op haar verzoek uitgesteld.

10 Vraag van Funda Oru aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Digitale stalking bij partnergeweld" (56012935C)

10 Question de Funda Oru à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le cyberharcèlement dans le cas de violences conjugales" (56012935C)

10.01 Funda Oru (Vooruit): Mevrouw de minister, recent werd duidelijk dat ook in ons land de sadistische groep 764 online aanwezig is en dat er sprake is van zware onderrapportering. Een gelijkaardig patroon zien we vandaag ook bij digitaal partnergeweld. In België werden in 2024 bijna 30.000 feiten van stalking geregistreerd, maar onderzoek toont aan dat de werkelijke omvang veel groter is. Bijna een op de vier vrouwen geeft aan ooit gestalkt te zijn. Ook daaromtrent wijzen de beschikbare cijfers erop dat wat zichtbaar is waarschijnlijk slechts het topje van de ijsberg vormt.

Stalking en intimidatie verlopen vandaag vaker via digitale middelen en blijven daardoor onzichtbaar of onherkenbaar. Vandaag lezen we in de krant ook het schrijnende verhaal van Wendy, een vrouw van 42 jaar, die vier jaar lang door haar eigen partner werd gestalkt. De dader ging bijzonder berekenend te werk en was moeilijk te identificeren, maar kon uiteindelijk dankzij de speurders toch worden opgespoord en veroordeeld. Het verhaal illustreert vooral dat digitale stalking zich vaak binnen relaties afspeelt en jarenlang onder de radar kan blijven.

Digitale stalking laat weinig klassieke sporen na en wordt niet automatisch in dossiers inzake partnergeweld opgenomen.

Mevrouw de minister, waarom wordt bij klachten over partnergeweld niet systematisch onderzocht of er sprake is van digitale stalking?

Slachtoffers geven aan dat stalking vaak voortduurt of zelfs escaleert na een eerste melding bij politie of justitie. Welke concrete maatregelen neemt u om digitale stalking binnen partnerrelaties sneller te stoppen en slachtoffers te beschermen, zodra justitie op de hoogte is?

10.02 Minister Annelies Verlinden: Mevrouw Oru, het College van procureurs-generaal heeft onlangs de omzendbrief COL13/2025 betreffende de bestrijding van alle vormen van geweld tegen personen, verspreid. Die omzendbrief is bedoeld als hulpmiddel en sensibiliseert de leden van de politiediensten en de magistraten van het openbaar ministerie over de problematiek van cybergeweld tegen personen. Er staan ook richtlijnen en een aantal praktische tools in die kunnen bijdragen tot de correcte afhandeling van alle dossiers op dat vlak. De omzendbrief beoogt ook een uniforme registratie van die feiten te waarborgen en een adequate opvang en begeleiding van slachtoffers te garanderen.

Er wordt bijzondere aandacht besteed aan het offline halen van problematische inhoud en aan de vrijwaring van bewijselementen, wat een zeer snelle reactie vergt om de door het slachtoffer geleden schade in te dijken en te vermijden dat de inhoud verder wordt verspreid.

De omzendbrief bevat daartoe precieze richtlijnen voor zowel de magistratuur als de politie. Een hoofdstuk van die omzendbrief is specifiek gewijd aan cybercriminaliteit in een context van partnergeweld. De nadruk wordt met name gelegd op belaging, ofwel het zonder toestemming observeren van een persoon of van een van zijn elektronische apparaten, al dan niet met behulp van spyware.

Voor het overige wordt verwezen naar de COL13/2025 en naar andere omzendbrieven inzake partnergeweld die het College van procureurs-generaal heeft verspreid.

10.03 Funda Oru (Vooruit): Mevrouw de minister, bedankt om dat thema ter harte te nemen. Ik ben zelf ook benieuwd naar die omzendbrief. Het is heel goed dat de feiten geregistreerd worden en dat er begeleiding is voor de slachtoffers.

In het geval van Wendy is het dankzij de speurders die de klachten en de meldingen van de voorbije jaren ernstig hadden genomen, dat de dader werd opgespoord. Dat verdient zeker erkenning. Ik ben dus heel blij dat daarop concreet wordt ingezet via een omzendbrief om iedereen te sensibiliseren dat daarvan werk wordt gemaakt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 Vraag van Sophie De Wit aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het sociaal akkoord voor het gevangenispersoneel" (56012985C)

11 Question de Sophie De Wit à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'accord social pour le personnel pénitentiaire" (56012985C)

11.01 Sophie De Wit (N-VA): Mevrouw de minister, op 7 januari stelde ik u een vraag en u verklaarde toen dat het overleg met de sociale partners over het sociaal akkoord voor het gevangenispersoneel op vrijdag 9 januari zou worden voortgezet en mogelijk zou worden afgesloten. U zei toen ook dat er al een concreet sociaal plan was voorgelegd aan de vakbonden, dat was afgetoetst bij de achterban en dat focust op vijf pijlers: werving en selectie, opleiding, veiligheid, welzijn en het weddepakket.

De datum van 9 januari is inmiddels verstreken, mevrouw de minister. Vandaag vraag ik u graag naar de stand van zaken.

Werd het sociaal akkoord op 9 januari effectief gesloten? Werd er een formeel akkoord bereikt met de sociale partners? Zo ja, welke maatregelen zijn per pijler definitief vastgelegd en welke budgettaire middelen zijn er voorzien? Vanaf wanneer worden de maatregelen concreet uitgerold?

Indien het akkoord nog niet of slechts gedeeltelijk werd afgesloten, welke elementen liggen dan vandaag nog open en welke timing hanteert u voor een definitieve aanvulling? Ik dank u.

11.02 Minister Annelies Verlinden: Collega De Wit, ik kan u inderdaad met genoegen meedelen dat het sociaal overleg met de sociale partners op 9 januari heeft geleid tot een akkoord over het sociaal plan voor het gevangenispersoneel.

Het sociaal plan bevat een reeks concrete actiepunten waarvoor de overheid zich engageert om deze binnen het afgesproken tijds kader uit te voeren. De uitvoering van deze acties wordt gefinancierd met IDP-middelen die aan Justitie ter beschikking zijn gesteld.

In dit actieplan zijn maatregelen opgenomen om de functie van penitentiair bewakingsassistent financieel aantrekkelijker te maken. Daarnaast is het plan aangevuld met bijkomende acties om de selectie en rekrutering te bevorderen, de opleiding van het personeel te garanderen en de veiligheid en het welzijn van het personeel te waarborgen. Ook deze maatregelen fungeren als belangrijke hefboomen om de aantrekkelijkheid van het beroep te verhogen en de werkomstandigheden van het gevangenispersoneel duurzaam te verbeteren.

De focus van het plan ligt op het aanpakken van vijf centrale uitdagingen.

Ten eerste, de werving en selectie: de uitwerking van snellere en efficiëntere procedures om kandidaten aan te trekken op een bijzonder krappe arbeidsmarkt.

Ten tweede, de opleiding: de versterking van vorming en bijscholing met het oog op personeelsbehoud en doorgroeimogelijkheden.

Ten derde, de veiligheid: bijkomende maatregelen om het personeel beter te beschermen tegen agressie en geweld in de werkomgeving.

Ten vierde, het welzijn: initiatieven die medewerkers ondersteunen die geconfronteerd worden met zware of belastende werkomstandigheden.

Ten vijfde, de verloning: de uitbouw van een competitief weddepakket dat aansluit bij dat van andere veiligheidsberoepen.

De acties binnen deze vijf pijlers – werving en selectie, opleiding, veiligheid, welzijn en verloning – zullen gefaseerd worden uitgerold tussen eind 2026 en 2029.

De administratie is inmiddels gestart met de uitvoering van de eerste dossiers, waaronder de nodige reglementaire aanpassingen in het kader van het luik verloning. Daarnaast wordt voorzien in een structurele monitoring van de uitvoering en opvolging van het actieplan.

11.03 Sophie De Wit (N-VA): Ik ben blij dat er een akkoord is en dank u voor uw antwoord.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

12 Vraag van Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het arrest van het Grondwettelijk Hof m.b.t. het taalgebruik inzake processen-verbaal" (56012993C)

12 Question de Barbara Pas à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'arrêt de la Cour constitutionnelle concernant l'emploi des langues dans les procès-verbaux" (56012993C)

12.01 Barbara Pas (VB): Mevrouw de minister, op 27 november 2025 heeft het Grondwettelijk Hof een arrest gevelde inzake het taalgebruik bij het opstellen van processen-verbaal. In juridische kringen doet dat kennelijk nogal wat stof opwaaien, zo ook in *De Juristenkrant*.

Tot nog toe werd aangenomen dat een proces-verbaal kon en moest worden opgesteld in de taal van het taalgebied waar het proces-verbaal ondertekend wordt. Dat leidde in het verleden, en misschien nu nog altijd, tot toestanden waarbij Vlamingen die in het Nederlandse taalgebied wonen en geformuleerd worden in dat taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, processen-verbaal toegestuurd kregen in het Frans omdat die werden ondertekend in het Franse taalgebied.

Daar heeft het Grondwettelijk Hof nu dus komaf mee gemaakt, want het Grondwettelijk Hof stelt dat een proces-verbaal moet worden opgemaakt in de taal van het taalgebied waar de feiten zich hebben voorgedaan.

Dat heeft verstrekende gevolgen. Elk proces-verbaal dat daarmee in strijd wordt opgesteld, is voortaan nietig, aangezien een schending van artikel 11 van de taalwet in gerechtszaken in zo'n geval de absolute nietigheid voorschrijft, wat de rechter ambtshalve moet opwerpen. Andere mogelijk verregaande gevolgen betreffen de organisatie van diensten en het inzetten van Franstalige onderzoeksbeambten in het Nederlandse taalgebied als zij onvoldoende kennis hebben van het Nederlands om op een fatsoenlijke wijze een proces-verbaal in die taal op te stellen en uiteraard vice versa.

Mevrouw de minister, op welke wijze gaan uw diensten om met dat arrest? Weet of u er sindsdien nog processen-verbaal zijn opgesteld die niet aan het arrest van het Grondwettelijk Hof voldoen? Wat doet Justitie daar desgevallend mee? Zijn er al gevallen bekend van ambtshalve vernietiging door de rechter?

Welke gevolgen heeft dat arrest voor de organisatie van de diensten die onder uw bevoegdheid vallen, meer bepaald wat betreft de inzet van anderstalige onderzoeksbeambten, waarnaar ik daarnet verwees?

Ten slotte, wat zijn de beleidsmatige gevolgen en reacties op dat arrest?

12.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw Pas, de diensten hebben inderdaad kennisgenomen van het arrest. In de eerste plaats is op te merken dat het arrest is geveld naar aanleiding van een prejudiciële vraag en geen wetsbepalingen vernietigt, maar zich uitspreekt over de interpretatie van een bepaling en zoekt naar de interpretatie die aansluiting vindt bij de Grondwet. De interpretatie waarvan het Hof heeft aangegeven dat ze niet grondwetconform is, leidt niet zomaar tot de conclusie dat dat gesanctioneerd zou moeten worden met de nietigheid die in de taalwet is voorzien.

Het item werd opgenomen op de agenda van de vergadering van het expertisenetwerk van de politie en van het College van procureurs-generaal, dat morgen, op 29 januari, vergadert. Daar zullen de praktische gevolgen worden besproken die aan dat arrest worden gegeven.

Het openbaar ministerie zal bij de verdere behandeling van de zaak, onder meer door het hof van beroep te Luik, ter zake conclusies nemen. De verdere procedure dient te worden afgewacht, inclusief, in voorkomend geval, een cassatievoorziening om het werkelijke gevolg van het arrest te kunnen bepalen.

Conform het Wetboek van strafvordering waken de procureur des Konings en desgevallend de onderzoeksrechter over de wettigheid van de bewijsmiddelen en over de loyaliteit waarmee ze worden verzameld.

De diensten hebben geen weet van gevallen van ambtshalve vernietiging van processen-verbaal door de rechter en dus ook niet van wat de omvang daarvan zou kunnen zijn.

12.03 **Barbara Pas** (VB): Mevrouw de minister, bedankt voor uw antwoord.

Zoals vaak is het Vlaams Belang net iets te snel, aangezien men morgen pas samenkomt om over de gevolgen te spreken. U mag zeker nog een vervolgvraag verwachten om te weten wat het concrete resultaat daarvan is.

Het verbaast mij niet dat er bij zo'n recent arrest nog geen ambtshalve vernietigingen door de rechter zijn gevolgd. Ik ben zeer benieuwd naar die gevolgen, omdat het Grondwettelijk Hof toch wel zeer duidelijk is over die interpretatie en omdat ook de taalwet in gerechtszaken zeer duidelijk is.

U mag na de vergadering van morgen, 29 januari, een vervolgvraag verwachten naar de concrete resultaten daarvan. Ik ben zeer benieuwd naar de gevolgen, ook voor uw diensten en voor de beleidsmatige consequenties.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: C'était la dernière question de notre série pour cet après-midi. Je remercie les services, madame la ministre et les collègues qui sont encore présents. Je lève la séance. Bonne fin de journée.

La réunion publique de commission est levée à 17 h 51.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.51 uur.